

philatelica.ro

editor-fondator: DAN N. DOBRESU

redactor-șef: LÁSZLÓ KÁLLAI

Date noi despre viața lui Rudolf Zoscsak

pagina 6 ✓

**Formulare telegrafice folosite de Poșta română
1941 - 1947**

pagina 2 ✓

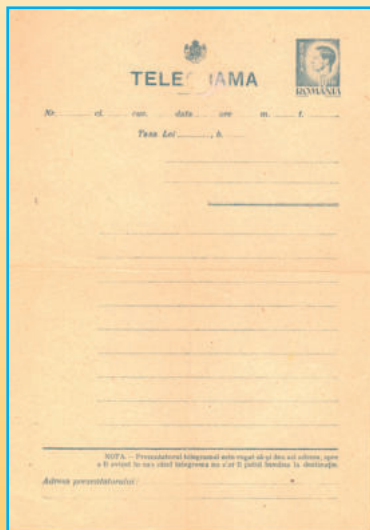
Telegraphic forms used by the Romanian Post

**Întreguri poștale cu
varietăți de imprimare**

pagina 1 ✓

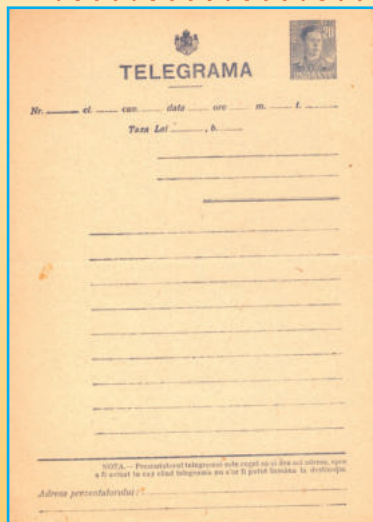
**New propaganda
forgeries WWI**

pagina 12-13 ✓

Formulare de telegrame
emise în anul 1945,
necatalogate

Telegraphic forms issued in
1945,
uncataloged

inEDITORIAL

O piatră de hotar

Revista pe care o țineți în mână a ajuns la o piatră de hotar. Fiecare zi care a trecut de la apariția primului număr, la începutul anului 2009, a fost o încercare de a atinge câte o piatră de hotar. Acesta este penultimul număr al revistei, în acest format.

Și totuși, în naivitatea noastră, am crezut că rețeta acestor zece ani va ține o veșnicie. N-a fost să fie!

Ne vor lipsi și „ședințele” de redacție prin Skype sau întâlnirile noastre de la Milano Cafe cu ultimul număr al revistei în mână.

Echipa de realizatori mulțumește celor peste 140 de autori din România și străinătate care, în cei peste 10 ani de la apariția primului număr, în peste 2.550 pagini de revistă, au dezvoltat subiecte din toate ramurile filateliei, dar în principal de: filatelie tematică (22 %), istorie poștală (20 %), întreguri poștale (11 %), maximafilie (7 %).

*Marca poștală
personalizată emisă
de Poșta Republicii
Moldova în 2018
(<http://filatelia.md/ro/marca-personalizata>),
consemnând istoria
de 10 ani a revistei
philatelica.ro*

continuare la pag. 32

**Supratipare oficioase ale
mărcilor poștale românești**

pagina 14-16 ✓

**Ștampilele „PREȚ NOU DE
VÎNZARE / 30 / BANI”**

pagina 18-19 ✓

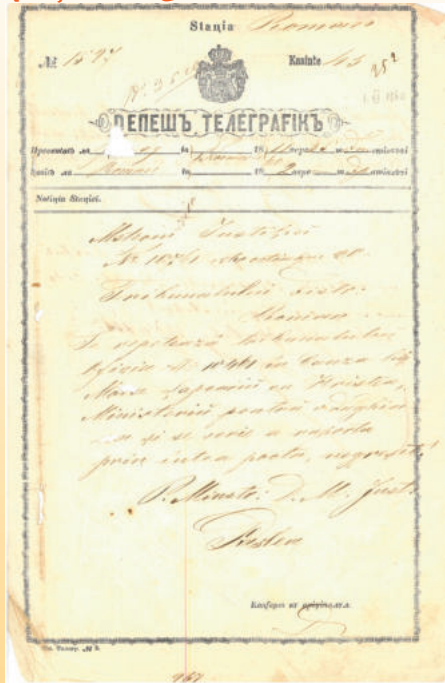
**Cărți poștale ilustrate cu
două mărci poștale fixe**

pagina 20-23 ✓

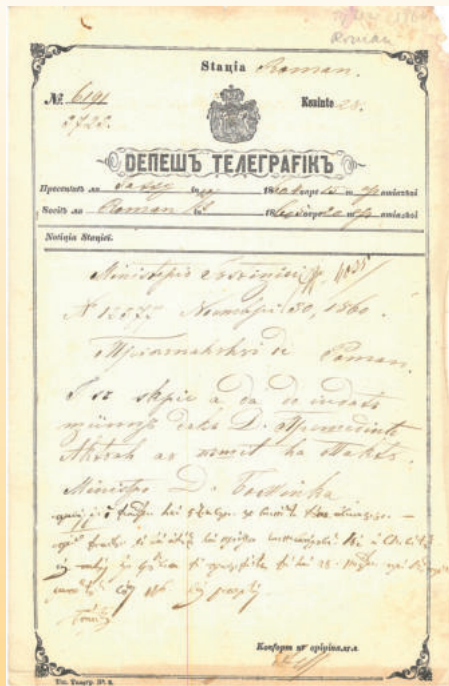
**Utilizarea în România a
mașinii de sortat
corespondență Toshiba**

pagina 24-27 ✓

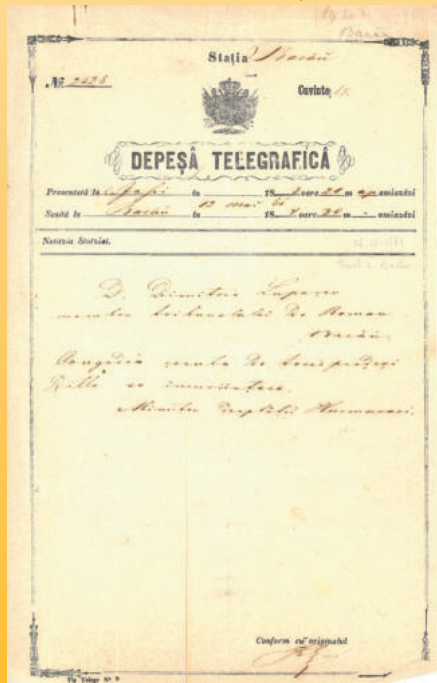
depeșă telegrafică

1/11/1860 Jassy până la stația Roman
210x327 mm, Tip. Телегр. No. 2.

12/12/1860 Jassy până la stația Roman
210x327 mm, Tip. Телегр. No. 2.

12/5/1861, ?? până la stația Bacău
209x323 mm, Tip. Telegr. No. 2

13/10/1861, Brăila până la stația București
212x323 mm, Tip. telegr. No. 4

Întreguri poștale cu varietăți de imprimare

Cristian SCĂICEANU

1. Carte poștală militară gratuită MPC 15. Varietate de imprimare a culorii bleu a diagonalei. Culoarea este foarte intensă, diferențindu-se clar de culoarea normală.

2. Carte poștală militară gratuită MPC 15a. Varietatea se referă la decuparea greșită din coala de tipar. Prin deplasarea formei de tăiere s-a intrat în imaginea cărții poștale de deasupra, astfel încât partea inferioară a diagonalei, din dreapta jos, a unei cărți poștale, apare la partea superioară a cărții poștale de sub ea. Practic, pe o carte poștală apare diagonala nefinalizată în dreapta jos și un fragment în colțul din dreapta sus al diagonalei cărții poștale de deasupra. Varietatea este similară cu supratiparul deplasat al unei mărci poștale. Supratiparul poate fi deplasat în cadrul mărcii, dar, mai spectaculos este când prin deplasare se imprimă și pe o porțiune dintr-o marcă vecină. Aceeași situație este în acest caz.

3. Carte poștală 30 bani 1966, prin debitare greșită apar pe cartea poștală două mărci fixe. Circulată loco Brașov în 1966, în scop filatelic. Tăierea greșită din coală face din piesă un rebut, dar interesantă este informația furnizată privind așezarea cărților poștale în coala de tipar.

4. Carte poștală loco 50 bani cod. 0195/84 comanda 11125/84, prin debitare greșită partea imprimată din dreapta cărții poștale nu mai apare, fiind afectată major marca fixă din care nu mai apare decât un foarte mic fragment și elementele de adresă a destinatarului. Varietatea a apărut prin deplasarea formei de tăiere spre stânga. Interesantă este porțiunea neimprimată din stânga, ceea ce sugerează că acolo a

Fig. 1

Fig. 2a

Fig. 2b

fost o margine de coală sau un spațiu de demarcație între cărți poștale foarte mare. Altfel ar fi apărut un fragment din partea dreaptă a unei cărți poștale. Circulată loco Reșița 1986, fără scopuri filatelice.

5. Carte poștală loco 50 bani cod 0197/84 comanda 11125/84, aceeași varietate ca la cartea poștală de mai sus.

Fig. 5

Fig. 3

Fig. 4

Formulare telegrafice folosite de Poșta română 1941-1947

ing. Călin MARINESCU, eng.

Poșta română a folosit lungi perioade de timp în Serviciul Telegrafic formulare având tipărite pe ele mărci poștale cu valori nominale adecvate tarifulor telegrafice.

În *Tabelul nr. 1* sunt prezentate tarifele telegrafice pentru unele formulare pentru câteva servicii telegrafice.

Telegraphic forms used by the Romanian Post 1941-1947

For long periods of time, the Romanian Post used for its Telegraph Service forms printed with postage stamps having the face values applicable to the telegraph's rates.

Table No. 1 presents the telegraph rates for some forms for several telegraphic services.

The telegraphic rate that came into force on a

Tabel nr. 1 - Tarife telegrafice 1941-1947 / Table no. 1 - Telegraphic rates 1941-1947

Formulare (blanchete) pt. Forms (blank) for	1941 10 nov. Nov. 10 th	1942 1 dec. Dec. 1 st	1945 10 ian. January 10 th	1945 15 aug. August 15 th	1946 1 apr. April 1 st	1947 15 mar. March 15 th	1947 28 apr. April 28 th	1947 17 aug. August 17 th
Telegrame / telegrams	*	5	10	20	100	1 000	10 000	2
Carte de vizită telegrafică Loco Greeting telegrams Loco	-	80	120	200	700	6 000	50 000	15
Carte de vizită telegrafică Alte localități Greeting telegrams Other localities	-	100	150	300	1 100	10 000	80 000	30
Mandat telegrafic Telegraphic money order	*	-	-	-	-	-	-	-
Telegramă mandat Telegram - money order	-	5	10	20	100	1 000	10 000	5

* Nu sunt menționate tarife pentru formulare în *Tarifele telegrafice* / The rates for the forms are not mentioned in the *Telegraphic rates*.

Tariful telegrafic care intra în vigoare la o anumită dată nu implica punerea în circulație imediată a unor formulare cu mărci poștale cu valoarea nominală a noului tarif, ci acestea putea avea loc ulterior.

1. Telegrame obișnuite

Telegramele obișnuite trebuiau scrise de expeditori pe formulare speciale cu mărci poștale fixe, cu valoare nominală conform tarifulor telegrafice în vigoare la data tipăririi lor.

Formularele de telegrame identificate până acum au fost prezentate de cercetătorul Emanoil Săvoiu în prima ediție a volumului 2 al catalogului său ¹⁾. În completare sunt prezentate două formulare de telegrame cu marcă poștală fixă de 10 lei (*Fig. 1, coperta 1*) și de 20 lei (*Fig. 2, coperta 1*), tipărite conform tarifulor telegrafice interne ale anului 1945.

certain date did not imply the immediate putting into circulation of some forms with printed stamps with the face value of the new rate, but this could take place later.

1. Ordinary telegrams

The ordinary telegrams had to be written by the senders on special forms with printed stamps, with the face value according to the telegraphic rates in force at the time of their printing.

The telegram forms identified up to the present day were presented by the researcher Emanoil Săvoiu in the first edition of the second volume of his catalogue ¹⁾. In addition we present two telegram forms with a printed stamp of 10 lei (*Fig. 1, cover 1*) and 20 lei (*Fig. 2, cover 1*), printed according to the domestic telegraphic rates of 1945 year. It should be noted that the printed stamps have the **symbol at** ¹⁾ (10 LEI, *Fig. 1a*), respectively **symbol am - type II** ¹⁾ (20 LEI, *Fig. 2a*).

¹⁾ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1928-1956*, AXA Botoșani 2017

Fig. 1a

Fig. 2a

De menționat că mărcile fixe au **simbol at** ¹⁾ (10 LEI, Fig. 1a), respectiv **simbol am - tip II** ²⁾ (20 LEI, Fig. 2a).

Mai rămâne de identificat formularul de telegramă cu marcă poștală fixă Regele Mihai de 2 lei tipărit după 17 august 1947 și, dacă a existat, formularul cu marcă poștală fixă de 10.000 lei conform tarifului din 28 aprilie 1947.

2. Cărți de vizită telegrafice

Pentru prima dată Cărțile de vizită telegrafice (C.V.T.) au fost menționate în Tariful PTT valabil de la 1 decembrie 1942 ²⁾. Acestea erau telegrame cu texte fixe, expeditorul completând numai adresa destinatarului și adresa sa.

C.V.T.-urile au fost puse în circulație pe data de 20 aprilie 1943 ³⁾, prin Ordinul Circular II Nr. 193444/1943:

„Pe 20 aprilie 1943 se pun în aplicare cărțile de vizită telegrafice (C.V.T.) prevăzute la articolul 7 din Tariful telegrafic. Pentru manipularea acestui serviciu, vi se dă următoarele instrucțiuni.

a) la prezentare se va întrebuița două feluri de formulare:

1. Formularul 332 blanchete „Loco” pentru public cu timbru încrustat de culoare albastră, valoare 80 lei bucată.

2. Formularul 333 blanchete „alte localități” pentru public cu timbru încrustat de culoare maron, valoare 100 lei bucată....

... La sosire se va întrebuița blanchetul de sosire formular 334, pe care se va scrie telegrama de către angajații oficiilor....”

Se pare că de la o dată neidentificată de după data de 28 aprilie 1947 s-a suspendat serviciul C.V.T. de către Poșta Română. Acest serviciu a fost reluat pe data de 20 decembrie 1947 ⁴⁾, prin Ordinul circular nr.293.536/8 XII 1947:

„Blanchetele cu timbru încrustat formular 332 și 333 vi se vor expedia zilele acestea de către Depozitul General de Timbre.

.... astfel că de la data de 20 Decembrie a.c. data fixată pentru punerea în aplicare a cărților de vizită telegrafice, toate oficiile din județul Dvs. să fie în măsură să satisfacă cerințele publicului...

Publicațiune

Direcțiunea Generală PTT aduce la cunoștința publicului că pe ziua de 20 decembrie a.c. se pun în aplicare cărțile de vizită telegrafice (C.V.T.) prevăzute la articolul 94 din tariful PTT...”

A telegram form with the 2 lei Michael King printed stamp into circulation after August 17th 1947 is yet to be identified and, if it ever existed, the form with a printed stamp of 10,000 lei according to the rate of April 28th 1947.

2. Greeting telegrams

The greeting telegrams (CVT) were

first mentioned in the PTT Rate available from December 1st 1942 ²⁾. These were telegrams with fixed texts, the sender only filling in the recipient's address and his own address.

The CVT's were put into circulation on April 20th 1943 ³⁾, by the Circular Order II No. 193444/1943:

‘On April 20th 1943 the greeting telegrams (CVT) foreseen in Article 7 of the Telegraphic rate are put into application. To handle this service, you are given the following instructions.

a) upon presentation two types of forms will be used:

1. Blank form 332 ‘Loco’ for the public with a blue engraved printed stamp of 80 lei value each.

2. Blank form 333 ‘other cities’ for the public with a brown engraved printed stamp of 100 lei value each...

... Upon arrival the arrival blank form no.334 will be used, on which the telegram will be written by the office's employees...

It appears that on an unknown date after April 28th 1947 the CVT service was suspended by the Romanian Post. This service was resumed on December 20th 1947 ⁴⁾, by the Circular order No. 293.536/8 XII 1947:

‘The blank forms no.332 and no.333 with printed stamp will be sent to you in the following days from the General Postage Stamps Deposit.

... so that on December 20th current year the set date for the putting into application of the greeting telegram, all the offices in your county are to be able to satisfy the public's requirements...

Publication

The PTT General Directorate brings to the public's knowledge that on December 20th current year it is put into circulation the greeting telegram (CVT) mentioned at Article 94 of the PTT rate...

So far there have been identified two CVT ‘Loco’ forms with printed stamps of 15 lei and 80 lei and another ‘other cities’ with printed stamp of 100 lei. Correlating with the telegraphic tariffs presented in Table no. 1, the CVT with

²⁾ Monitorul Oficial al României, nr. 279/27 noe. 1942

³⁾ Buletinul P.T.T., nr. 5/mai 1943, pag. 402

⁴⁾ Buletinul P.T.T., nr. 14/15 dec. 1947, pag. 551-552

Până acum au fost identificate ¹⁾ două formulare C.V.T. „Loco” cu mărci poștale fixe de 15 lei și 80 lei și unul „alte localități” cu marcă fixă de 100 lei. Corelând cu tarifele telegrafice prezentate în *Tabelul nr. 1*, C.V.T. cu mărci poștale de 80 și 100 lei au fost cele puse în circulație pe 20 prilie 1943, iar cea cu marca poștală de 15 lei este cea pusă în circulație pe 20 decembrie 1947. Necunoscându-se exact perioada de suspendare a folosirii C.V.T. terminată la 20 decembrie 1947 și nefiind identificate alte C.V.T., nu se poate ști dacă au fost emise / tipărite și alte tipuri de C.V.T. în perioada 10 ianuarie 1945 - 19 decembrie 1947, dar se poate presupune că au existat și că vor fi identificate în viitor.

3. Mandate telegrafice și Telegramme-mandat

Mandatele telegrafice cât și *Telegrammele-mandat* erau mandate prin care se expediau sumele de bani. Cele două denumiri defineau aceleași obiecte telegrafice, dar au fost folosite în perioade diferite.

În Tariful PTT valabil de la 10 noiembrie 1941 erau menționate *Mandatele telegrafice*, iar pentru prima dată *Telegrammele-mandat* au fost menționate în Tariful PTT valabil de la 1 decembrie 1942, înlocuind denumirea de *Mandat telegrafic* folosită anterior.

Curios este faptul că au fost identificate atât formulare de *Mandate telegrafice*, cât și de *Telegramme-mandat* cu marcă poștală de aceeași valoare nominală: 5 lei.

printed stamps of 80 and 100 lei were the ones put into circulation on April 20th 1943, and the 15 lei printed stamp is, probably, the one put into circulation on December 20th 1947. Not knowing exactly the period of the CVT's use interruption that ended on December 20th 1947, and not identifying other CVT's, it is not possible to know if other types of CVT's were issued / printed in the period between January 10th, 1945 and December 19th, 1947, but we can assume they existed and that they will be identified in the future.

3. Telegraphic money orders and telegram-money orders

The telegraphic money orders as well as the *Telegram-money orders* were money orders by which sums of money were sent. The two names defined the same telegraphic objects, but they were used in different periods of time.

In the PTT Rate available from November 10th 1941 the *telegraphic money orders* were mentioned and, for the first time, the *Telegram-money orders* were mentioned in the PTT Rate available from December 1st 1942, replacing the previously used *Telegraphic money order* name.

Curious is the fact that there were identified both *Telegraphic money orders* and *Telegram-money orders* with printed stamps of the same face value: 5 lei.

Domenico Modugno (1928 - 1994)

Renumitul cântăreț italian Domenico Modugno s-a născut în localitatea POLIGANO A MARE (Fig. 1, ilustrată maximă obliterată 70044 POLIGANO A MARE (BA) 10.2.2018) la 9 ianuarie 1928 dintr-o familie modestă.

El făcea parte din cercul de cântăreți numiți *cantautore* care își cântau propriile cântece. În cele mai multe cazuri compuneau și versurile. Primele sale cântece au fost interpretate în dialectele sicilian și napolitan.

Anul 1958 îi aduce consacrarea participând la Festivalul de la San Remo cu cântecul *Nel blu dipinto di blu* (Fig. 2) unde câștigă concursul și apoi cu același cântec ocupă locul al treilea în concursul *Eurovision* din același an. Acest cântec, cu renumitul refren *Volare*, devine hitul numărul unu în Statele Unite, câștigând premiul *Grammy* în 1959, fiind declarat și cântecul anului.

În afară de muzică Modugno a fost și actor, iar mai târziu s-a implicat și în politică, fiind considerat ca cel care a dat un stil și o formă novatoare cântecului italian.

A câștigat Festivalul de la San Remo de patru ori, în 1958, 1959 (Fig. 3), 1962 și 1966 și a reprezentat Italia la concursurile *Eurovision* de trei ori. A fost apreciat la nivel internațional ca un muzician de excepție.

A trecut în neființă la 6 august 1994 la Lampedusa.

Melomanii din întreaga lume își aduc aminte cu drag de marele interpret.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Prof. Victor NECOLAU

Opinie privind cărțile poștale externe 1957

ing. Călin MARINESCU, eng.

În revista philatelica.ro au fost prezentate trei cărți poștale semi-ilustrate cu marcă fixă de 80 de bani și preț de vânzare 1 leu, catalogate în cu numerele PC256-258 pentru anul 1958 ¹⁾. Tariful de 80 de bani al mărcii poștale fixe a fost în vigoare pentru cărțile poștale externe în perioada 1 septembrie 1957 - 31 martie 1959 ²⁾.

Analizând cu atenție cele trei cărți poștale se constată că:

- nu au mențiunea "EXTERNĂ" după denumirea de "CARTE POȘTALĂ", care ar trebui să le diferențieze și să le facă remarcate față de celelalte cărți poștale;

- în adresă au prevăzute aceleași elemente ca la cărțile poștale interne tipărite în perioada 1952-1957: "Raionul" și "Regiunea", care nu ar avea nici un sens la o adresă externă. Majoritatea cărților poștale ilustrate din aceeași perioadă, care puteau fi expediate în străinătate prin adăugarea de mărci poștale pentru completarea tarifului adecvat, nu aveau aceste elemente în adresă și chiar la celelalte cărți poștale semi-ilustrate puse în circulație în anul 1958 au fost scoase din adresă;

- marca poștală fixă este conform tipului folosit în anul 1957.

Prin urmare se poate considera că cele trei cărți poștale sunt **esouri** pentru cărțile poștale externe, care urmau să fie puse în circulație spre sfârșitul anului 1957, acțiune care a fost anulată.

¹⁾ ing. Emanoil Săvoiu, Dan N. Dobrescu, *România 1958, cărți poștale*, philatelica.ro, XI, 2(53), martie-aprilie 2019, p. 10-11

Opinion on international postal cards 1957

ing. Călin MARINESCU, eng.

In the philatelica.ro magazine were presented three semi-illustrated postal cards with a printed stamp of 80 BANI and a selling price of 1 LEU, cataloged in with the numbers PC256-258 for the year 1958 ¹⁾. The rate of 80 BANI for printed stamp was in force for foreign postal cards between September 1st, 1957 to March 31st, 1959 ²⁾.

Analyzing the three postal cards carefully, it is clear that:

- do not have the "EXTERNĂ" (international) entry after the name "CARTE POȘTALĂ" (postal card), which should differentiate them and make them different from other postal cards;

- the address provided the same items as the domestic postal cards printed between 1952-1957: "Raionul" (the District) and "Regiunea" (the Region), which would have no meaning at any external address. Most postal cards of the same period, which could be sent abroad by adding postage stamps to fill the appropriate rate, did not have these items in the address and even the other semi-illustrated postal cards put in circulation in 1958 were removed from the address;

- the printed stamp is the type used in 1957.

It can therefore be considered that the three postal cards are the **essays** for the international postal cards, which were to be put into circulation by the end of 1957, which was canceled.

²⁾ Călin Marinescu, *Tarifele, taxele și gratuitățile poștale în România 1841-2008*, București, 2008, vol.2, p. 117

O carte poștală cu răspuns plătit emisă în 1903 redirijată

Alăturat prezentăm o carte poștală cu răspuns plătit utilizată în scop comercial, expediată de Max Weissblüth Galatz - PC 41a * trimisă de la GALATZ în iulie 1907 la MÖDLING 24.VII.07 (Austria), unde i se pun timbre austriece și este redirecționată pe 13.VIII.07 la o adresă din Copenhaga (Danemarca) și apoi Grand Hotel Nilson.

Pentru acest model de cărți poștale, prezenta carte poștală constituie o dată târzie de utilizare.

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 71-73

Date noi despre viața lui Rudolf Zoscsak

Cristian Andrei SCĂICEANU

Rudolf Zoscsak a fost unul dintre cei mai cunoscuți filателиști români. Colector de excepție, a privit cu egal interes filatelia clasică, dar și pe cea contemporană timpului său. A fost un vizionar, fiind notabil interesul pe care-l manifesta pentru unele piese filatelice, cum ar fi întregurile poștale, pe care contemporanii săi le ignorau. S-a afirmat în perioada interbelică prin publicarea în presă a unui catalog al mărcilor poștale românești și prin numeroase studii privind erorile și varietățile de imprimare. A ajuns să fie un foarte cunoscut și apreciat expert, recunoscut și pe plan internațional, al mărcilor poștale românești. În 1938 i-a fost intentat un proces pentru o expertiză greșită. Din păcate acest proces a făcut ca ulterior toate expertizele sale să fie privite cu suspiciune. Dacă despre filatelistul Rudolf Zoscsak se cunosc multe, despre omul Rudolf Zoscsak s-a scris foarte puțin. Din câte cunoaștem doar ing. Silviu N. Dragomir i-a dedicat câteva pagini, într-un demers recuperator și plin de înțelegere *.

În cele ce urmează dorim să prezentăm câteva aspecte, necunoscute până astăzi, din viața lui Rudolf Zoscsak. S-a născut la 17 aprilie 1872, probabil la Viena. Tatăl său, Johann Zoscsak era născut în 1805, iar mama, Karoline, în 1841. Remarcăm marea diferență de vârstă dintre părinți. Nu cunoaștem în ce condiții a ajuns în România și nici data la care s-a întămplat acest lucru. Știm în schimb că la 27 aprilie 1900 s-a căsătorit la București cu Maria Herbert și că cei doi nu au avut copii.

Numele Zoscsak trădează o vagă origine maghiară. Rudolf Zoscsak și-a ortografiat în tinerețe numele sub forma Zoscsák. În acest sens prezentăm în Fig. 1 un plic adresat mamei sale, la 3 aprilie 1900 (cu câteva zile înainte de căsătoria cu Maria Herbert), la care atât la destinatar cât și la expeditor apare forma olografă Zoscsák. În 1909, pe o altă scrisoare adresată mamei (Fig. 2) destinatarul apare scris olograf Karoline Zoscsak, în schimb la expeditor este o ștampilă R. Zoscsák. După această dată nu am mai întâlnit grafia maghiară a numelui de familie.

Rudolf Zoscsak s-a angajat la 1 octombrie 1898 la Institutul Geografic al Armatei (instituție înființată în 1895, în 1910 și-a schimbat numele în Serviciul Geografic al Armatei) în funcția de gravor clasa a II-a. Era angajat civil la o instituție militară. A lucrat aici până la 1 ianuarie 1930, când îndeplinind condițiile de vârstă și vechime în muncă a fost pensionat („pus în retragere”). A avut două întreruperi în activitate. În 1901 a demisionat la 1 aprilie, dar a fost reprimis în serviciu la 1 mai același an. O a doua întrerupere a fost în anii Primului Război Mondial.

În afara unor foarte bune calificative anuale, Rudolf Zoscsak a primit pentru activitatea depusă la Institutul Geografic al Armatei, până la izbucnirea Primului Război Mondial următoarele distincții: Medalia Jubiliară „Carol I” (Brevet nr. 1358 din 10 mai 1906), Medalia „Serviciul Credincios” clasa I-a (Înalt Decret nr. 2673 din 3 iulie 1906), Medalia „Avântul Țării” (Brevet nr. 4247 din 31 martie 1914).

La 28 august 1916 România se alătură Antantei și intră în război. În împrejurări neelucidate Rudolf Zoscsak este internat în toamna anului 1916, pentru scurt timp, în Centrul de interniți străini de la Sudiți (jud. Ialomița). Similar măsurilor luate în țările participante la Primul Război Mondial, Ion Pa-

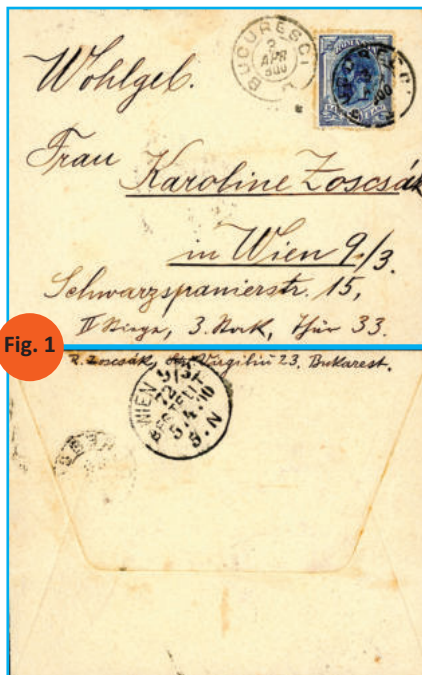

Fig. 1

Fig. 2

* Vezi Almanah filatelic 1987; Curierul filatelic nr. 44/1994; „Istoria filateliei românești”, vol. IV, Marginalia, 2004.

5

Dna
Maria Zoscsak
Str. Carol Davila
Nr. 108
București

Din punct de vedere filatelic plicul se remarcă prin câteva elemente notabile: ștampila inedită de zi a oficiului poștal Sudițalalomită 23 SEP 1916,

ciului poștal Sudiți-
Ialomita 23 SEP 1916,

Fig. 3

ștampila necunoscută
până acum „CERTIFIC
IDENTITATEA INTER-
NATULUI COMAND.
CENTRULUI SUDIŢI
text ilizibil [probabil
ROMANIA- n.n. C. S.]”
și banderola de cen-
zură nesemnaltă
până în prezent CEN-
ZURAT / CENZURA
MILITARĂ A OFICIU-
LUI SLOBOZIA / Data...
Alături de aceste
noutăți mai notăm
ștampila Biroului de
Censură Militară Slo-
bozia 27 SEP. 1916 și
ștampila de sosire
BUCUREȘTI SOSIT
SCRISORI 30 SEP
1916. Adresa expedi-
torului demonstrează
că Rudolf Zoscsak a

fost cazat la un sătean din Sudiți. Din acest punct de vedere remarcăm că internații (cel puțin în cazul lui Zoscsak) nu erau cazați într-un spațiu comun, ci repartizați la diverse gospodării din comună.

Memorialistica confirmă această idee, internații nefiind supuși unui regim foarte aspru, măsura internării vizând în primul rând supravegherea și controlul libertății lor și nu acțiuni punitive. De altfel, condițiile de la Sudiți nu erau deosebit de grele. Internații erau împărțiți în funcție de posibilitățile financiare în trei categorii. Cei din categoria a III-a care își plăteau prin muncă hrana: 400 grame de pâine, ceai, supă de cartofi sau fasole, mai rar câte o bucată de carne de oaie, seara mâncăruri de cartofi. Cei din categoria a II-a plăteau 20 lei lunar pentru hrană, iar cei din categoria I-a cumpărau ce alimente doreau (1 litru de lapte cu 1,20 lei, kilogramul de pâine cu 30 bani, slănină și carnea de porc cu 3 lei/kg, carnea de oaie 1,80 lei/kg, cea mai scumpă fiind carnea de găscă, 6 lei /kg). Chiar dacă informația poate fi suspectată de o tentă idilică și prin sursa ei chiar propagandistică, credem că în toamna anului 1916 încă putea fi reală.

Remarcabil este faptul că prin plicul expedit soției Rudolf Zoscsak a lăsat, intenționat sau nu, informații filatelice interesante despre corespondența din lagărul Sudiți. Pe 28 octombrie 1916 Rudolf Zoscsak a părăsit centrul de internare Sudiți, revenind la București. Mărturie stă cartea poștală din Fig. 4, în care Zoscsak scrie din gara Tândărei: „Iubită soție, Am plecat azi dimineață la șapte, aștept acum trenu [sic!] cu care mă duc spre București, La revedere fericită, Rudl”. Și această carte poștală are, din punct de vedere filatelic, câteva elemente deosebite. Sunt două ștampile de cenzură și nefiind francată cu timbrul de ajutor de 5 bani, la București i-a fost aplicat timbrul taxă de plată de 10 bani pentru lipsa timbrului de ajutor. Mai important decât asta ni se pare faptul că Rudolf Zoscsak, fire pragmatică, nu putea să nu realizeze că va ajunge el la București înaintea cărții poștale. Nu ne rămâne să credem decât că prin expedierea cărții poștale a dorit să marcheze documentar, pentru posteritate, momentul plecării din lagăr.

Nu cunoaștem motivele internării și nici contextul eliberării. Este curioasă măsura luată împotriva lui Rudolf Zoscsak pentru simplul motiv din 1915, cu mai bine de un an în urmă deci, devenise supus român, fapt atestat de certificatul nr. 15.098/20 aprilie 1915. În baza acestui document nu se mai încadra în categoria supușilor străini susceptibili de a fi internați. Trebuie însă să ținem cont de faptul că nu numai supușii străini de alte naționalități au fost internați, dar și supușii străini de naționalitate română au suferit același regim, Ion Slavici fiind internat imediat după intrarea țării în război.

Rudolf Zoscsak a fost eliberat din centrul de internare de la Sudiți la sfârșitul lunii octombrie 1916. O parte din cei cei rămași acolo au fost transferați în Moldova, în alte centre de internare a civililor. Astfel, la 28 decembrie/7 ianuarie 1917 un grup de

Fig. 4

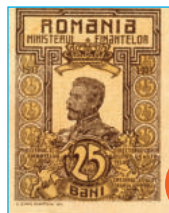

Fig. 5

internați din Slobozia este semnalat pe drumul spre Huși. Alții au rămas acolo până la sosirea trupelor germane. Nu știm exact ce s-a întâmplat cu Rudolf Zoscsak în timpul războiului.

Menționăm faptul că Serviciul Geografic al Armatei s-a refugiat la Iași în toamna anului 1916 și acolo, printre alte activități importante desfășurate în sprijinul efortului de război al națiunii, a tipărit monedele divizionare de hârtie cu efigia regelui Ferdinand (Fig. 5) incluse în „Guinness Book” drept cele mai mici bancnote din lume. De fapt nu sunt bancnote, ci monede divizionare, emise de Ministerul de Finanțe și nu de Banca Națională a României cum ar fi trebuit dacă ar fi fost bancnote. Sunt interesante prin dimensiunile mici și prin faptul că din lipsa metalului necesar armatei au fost emise pe hârtie. După ocuparea părții de sud a țării de trupele Puterilor Centrale în lalomița au fost înființate, ca represalii, mai multe centre de internare pentru civilii români. Unul foarte cunoscut a fost la Săveni, comună aflată la 2 kilometri de Sudiți.

Câteva corespondențe sosite pe adresa lui Rudolf Zoscsak sugerează că ar fi rămas în București în perioada războiului. Astfel, în septembrie 1917

a primit o carte poștală expediată din Brașov (Fig. 6), iar în iulie 1918 prietenul său filatelist Carol Schafhütl, i-a scris că fiind demobilizat, a ajuns de câteva zile în București (Fig. 7). În august 1918 o altă carte poștală este expediată pe adresa lui Zoscsak, tot din Brașovul (Fig. 8). Am întâlnit în această perioadă a războiului o singură corespondență care nu-i este adresată lui Rudolf Zoscsak, dar expediată pe adresa din strada Carol Davila nr. 108. Este cea din Fig. 9, trimisă pe numele soției, Maria Zoscsak și expediată de Gh. Carollo, un vechi filatelist, aflat atunci în Spitalul Golia de la Iași.

După terminarea războiului, prin Înalțul Decret nr. 3.506 din 29 noiembrie 1918 Rudolf Zoscsak a fost licențiat din serviciul *Institutului Geografic al Armatei*, retroactiv, începând cu 1 iulie 1918. Acest fapt poate fi pus în legătură cu campania începută în presă și continuată în instanțele judecătorești împotriva românilor sau străinilor care au colaborat cu ocupantul. În contextul suferințelor și mizeriilor îndurate în timpul războiului, acuzațiile s-au făcut cu multă ușurință. Persoanele având nume cu rezonanță germană stârneau, în mod firesc, suspiciuni. Astfel, Curtea Marțială a condamnat la 4 august 1917 la moarte pe colonelul Victor Verzea, fost director general al Poștei Române și pe N. Flechtenmacher, inspector PTT, pentru trădare. Inspectorii PTT Eugen Craioveanu și Constantin Minescu - celebrul autor al volumului „*Istoria Poștei Române*”, publicat în 1906 - au fost acțiți, acuzațiile dovedindu-se netemeinice.

Și numele lui Rudolf Zoscsak a fost asociat unor astfel de acțiuni. Arhibald (pseudonimul ziaristului

Gh. Rădulescu de la „Gazeta”) semna după război că la *Serviciul Geografic al Armatei* a acționat un grup de spioni alcătuit în majoritate din persoane de naționalitate germană sau austriacă care au furnizat inamicului hărțile militare românești. Printre persoanele nominalizate era și Sociac, nume care trimite evident la Zoscsak. Alături de el mai erau acuzați Anton Filippi, Vanek, Friedrich Nagel, Karl Mueller, Zinkel și Willi Schaefer. Din păcate fără a aduce clarificări sau completări informația a fost preluată ulterior și de alți autori. Nu știm pe ce și-a bazat acuzațiile Arhibald, după cum nu știm dacă a avut loc vreun proces și cum s-a finalizat.

Știm însă cu certitudine că Rudolf Zoscsak a fost reprimat în serviciu la 15 august 1919, după ce la 28 aprilie 1919 i s-a recunoscut pentru a doua oară cetățenia română, prin Ordonanța de încetățenire nr. 382. Dacă acuzațiile de spionaj ar fi fost dovedite cu siguranță că nu ar mai fi fost reprimat la *Serviciul Geografic al Armatei*. Mai mult decât atât, în anul 1922 a fost decorat cu „Crucea Serviciul Credincios” clasa I-a, prin Înat Decret nr. 4769/14 noiembrie 1922. Activitatea profesională ireproșabilă a lui Rudolf Zoscsak i-a făcut pe superiori să-l propună în 1929 pentru funcția de șef al Atelierului de Reproducere, avansare care nu s-a mai produs. Obținerea cetățeniei române la 28 aprilie 1919, reprimirea în *Serviciul Geografic al Armatei*, medalia acordată în 1922, cât și aprecierea de care s-a bucurat din partea superiorilor ne îndreptățesc să credem că acuzația de spionaj nu a fost decât un scandal de presă, după cum nici internarea lui din 1916 ▶▶▶

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

nu este pe deplin lămurită. Prin Decizia Ministrului nr. 831 din 31 octombrie 1929, cu începere de la 1 ianuarie 1930 este pus în retragere din oficiu pentru limită de vârstă și ani de serviciu.

Din corespondențele prezentate mai sus am identificat trei adrese poștale pentru Rudolf Zoscsak: str. Virgiliu nr. 23 prin 1900, str. Atelierului nr. 26 pe la 1909 și str. Carol Davila nr. 108 începând cu 1916. În perioada interbelică adresa lui Rudolf Zoscsak era str. Carol Davila nr. 64. Nu este vorba însă de o nouă adresă, de fapt este cea veche, doar s-a schimbat numărul casei. Inițial strada Carol Davila era foarte lungă, începea din str. Izvor și ajungea, ca și astăzi, până la Șoseaua Cotroceni. În anii '20, când s-au făcut parcelările în Cotroceni, strada s-a scurtat, având traseul de astăzi. Pleacă din str. Dr Lister și se termină în Șoseaua Cotroceni. Casele de pe sectorul Dr Lister - Șoseaua Cotroceni s-au renumerotat și așa numărul 108 a ajuns 64. Pe primul tronson, de la Izvor la str. Dr Lister, au apărut străzile Dr Staicovici și Dr Pasteur.

După pensionare a desfășurat o intensă activitate filatelică. Nu stim data exactă a morții, ultimile informații despre el le-am găsit în anul 1958 când, la 86 de ani, se mai ocupa de marea lui pasiune, filatelia.

La Arhivele Militare am găsit cazierul lui Rudolf Zoscsak de unde am extras datele personale și cele referitoare la activitatea sa la *Serviciul Geografic al Armatei* de la angajare și până la pensionare (Fig. 10 - 12).

Fig. 10

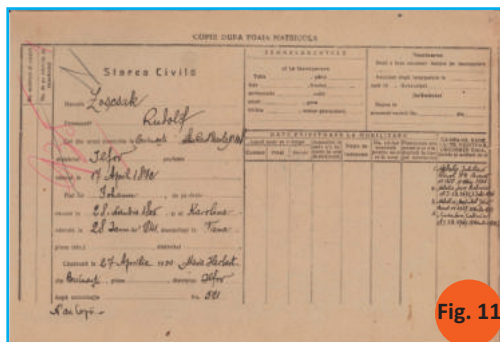

Fig. 11

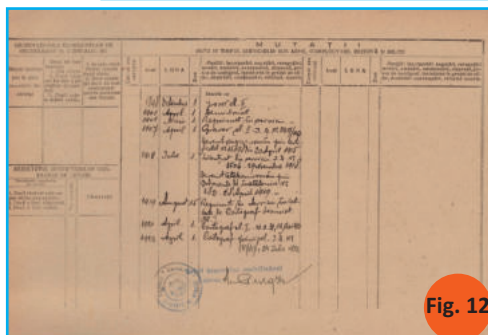

Fig. 12

Un premiu pentru o lucrare de filatelie

În data de 24 mai 2019 a avut loc ceremonia de decernare a premiilor revistei *Magazin Istoric* pentru cele mai importante contribuții ale cercetării istorice din anul 2018. Volumul „*Dictionarul machetatorilor marciilor postale romanești*”, autor Cristian Andrei Scăianu, apărut la Editura Oscar Print în anul 2018, a primit premiul „George Oprescu”.

Felicitări Cristii!

Dan N. DOBRESCU

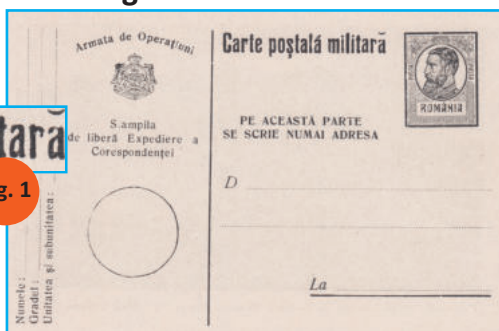
Cărți poștale militare ilustrate de propagandă - falsuri de propagandă, semne diacritice necatalogate *

Pe baza materialelor aflate în colecție, în Fig. 1 și Fig. 2 prezentăm două cărți poștale ilustrate de propagandă din timpul Primului Război Mondial - falsuri de propagandă, pentru care modelele de semne diacritice aferente literelor ș și ț nu au fost catalogate *.

Astfel se completează catalogul * cu următoarele modele de semne diacritice:

Fig. 1

- tip DMX (Fig. 1);
- tip DMXI (Fig. 2).

Aceste tipuri de semne diacritice se întâlnesc la cărțile poștale: MPPC 6 (tip DMX) și MPPC 9 (tip DMXI).

Mircea MUREȘAN

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 237

VENI, VIDI, VICI!

Am venit, am văzut, am învins! Mesajul Împăratului Iulius Cezar adresat Senatului, la anul 47 î.Hr. după bătălia de la Zela împotriva galilor conduși de regele Pharnaces, se potrivește ca o mânășă, peste două milenii, parcursului revistei philatelica.ro. Revista a apărut pe firmamentul **publicisticii mondiale** dintr-o inițiativă privată a editorului său fondator Dan N. Dobrescu și a prietenului său László Kállai. Avându-l finanțator pe dl Dan Dobrescu (o rog în genuchi pe distinsa doamnă Lola sa-l ierte!), stimulată și, dar nu numai de eufuziunea creată de **mondiala filatelică EFIRO 2008 de la București**, cocheta publicație "de buzunar" cu apariție multilingvă și încă de la primul număr cu difuzare internațională a încins condeie celebre ale colecționisticii de la noi și de aiurea, a pătruns abrupt în inimile și sufletele cititorilor săi de pe cinci continente, ca și pe rafturile bibliotecilor academice. În povestea noastră, cine e Cezar am văzut, cine a fost Pharnaces ce mai contează, astfel încât în cei zece ani socotiți de la primul număr, din aprilie 2009 și până în al cincizeci și patruilea, de față, philatelica.ro a oferit cu generozitate paginile sale la peste o 100 de condeie, a străfulgerat cu lumina tiparului său peste 100 de studii originale, a fost analistul imparțial al manifestărilor filatelice - puține, câte mai sunt -, a dat prilejul pentru cea mai prestigioasă academie continentală în domeniu să cunoască și să își întregască efectivul cu noi elite, din România. În sfârșit, philatelica.ro a strălucit la competițiile interne și internaționale aidoma auralului de pe distincțiile care i s-au atribuit și, ceea ce merită de subliniat, **s-a detașat, necondiționat în fruntea plutonului tuturor periodicelor filatelice românești, din toate timpurile.**

A învins!

Acum vreo șapte-opt luni, editorul-fondator mi-a cerut câteva date biografice, precum și ceva creionări pentru numărul din ianuarie 2019. Coincidență, în ce mă privește, cu împlinirea a 7 decenii de viață-mi. Am profitat de sejurul său îndelungat în America și am amânât cât am putut cele solicitate. O simțeam ca pe un necrolog care nu ar fi fost timpul să mi-l autodedic, din moment ce statul mi-a eliberat cartea de identitate cu valabilitate până în ... 2068! Chiar așa i-am și scris, prin luna mai anul acesta, amicului Dumitru F. Dumitru care, aflând de la Dan despre indolența mea, m-a mustrat în scris.

Ulterior, Dan mi-a mărturisit că urmarea o simetrie și cum primul număr al revistei s-a "deschis" cu un articol de-al meu, dorea ca și ultima ei apariție, care încununează un deceniu de trăire glorioasă, să se "închidă" sub auspiciile aceluiași autor. Lipsa mea de promptitudine, de care mă fac pe deantregul vinovat și-mi prezint scuzele, a produs totuși și un deznodământ fericit: a ignorat sincronia lunii ianuarie omagială și a prelungit cu câteva numere, până în iunie se pare, extazul philatelica.ro.

Oricine ar fi, însă, în veci philatelica.ro nu moare. Pentru că, menținându-se în rangul curților imperiale care a caracterizat permanent publicația: **scripta manent!**, vorba împăratului Titus. Scrisul rămâne ...

Iar dacă vor fi și cititori de serviciu, același are și pentru ei o sentință care cade precum un trăsnet: **verba volant ...**

Îți mulțumim Dan!

Av. Leon IANCOVICI, AIJP
iancovici.leon@yahoo.com
 pagina 11 ✓

New military propaganda picture postal cards - propaganda forgeries *

Mircea MUREȘAN

1917 (June), MPPPC 10 - military propaganda picture postal card without face value, specific characteristics. Rectangular printed stamp (symbol MIII) ¹. Inscription (diacritical mark, type DMVII for ă and type DMIX for ș) ².

MPPPC 10. (-) black, white cb. f.p. -

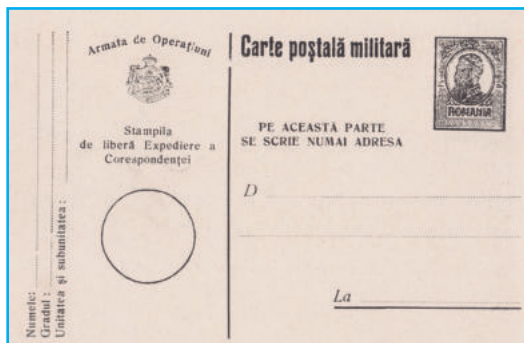
Front of military propaganda forgeries

No. MPPPC 10 -

"The liberated Romanian prisoners, together with their wives in the Cismigiu garden"

Prizonieri români liberați, împreună cu soțiile lor în grădina Cismigiu

Reverse of military propaganda forgeries

No. MPPPC 10

1917 (June), MPPPC 11 - military propaganda picture postal card without face value, specific characteristics. Rectangular printed stamp (symbol MIII) ¹. Inscription (diacritical mark, type DMIX) ².

MPPPC 11. (-) black, white cb. f.p. -

Front of military propaganda forgeries

No. MPPPC 11 -

"The friendship between the liberated Romanian prisoners and the German soldiers"

Prietenie între prizonieri români liberați și soldații germani

*Reverse of military
propaganda forgeries
No. MPPPC 11*

1917 (June), MPPPC 12 - military propaganda picture postal card without face value, specific characteristics. Rectangular printed stamp (symbol MIV) ¹. Inscription (diacritical mark, type DMVII) ².

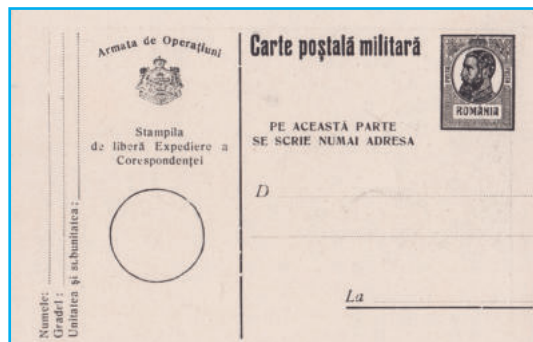
MPPPC 12. (-) black, white cb. f.p. -

*Front of military propaganda forgeries
No. MPPPC 12 -*

*"The liberated Romanian prisoners, with their
German working comrades"*

Prizonieri români liberați, cu tovarășii lor de muncă germani

*Reverse of military propaganda forgeries
No. MPPPC 12*

1917 (June), MPPPC 13 - military propaganda picture postal card without face value, specific characteristics. Rectangular printed stamp (symbol MIV) ¹. Inscription (diacritical mark, type DMVII) ².

MPPPC 13. (-) black, white cb. f.p. -

*Front of military propaganda forgeries
No. MPPPC 13-*

*"The liberated Romanian prisoner, working his
land in the companionship of a German soldier"*

Prizonier român liberat, lucrându-și pământul în tovarășia unui soldat german

*Reverse of military
propaganda forgeries
No. MPPPC 13*

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 237-242

¹ Ibidem, p. 11

² Ibidem, p. 237

Supratipare oficiale ale mărcilor poștale românești - 1961

ing. Călin MARINESCU, eng.

Fig. 1

În luna mai 1961, în orașul Suceava, la acea dată reședința Regiunii Suceava, a avut loc o expoziție filatelică dedicată împlinirii a patruzeci de ani de la înființarea Partidului Muncitoresc Român (care ulterior și-a schimbat numele în Partidul Comunist Român - P.C.R.). Această expoziție s-ar fi „pierdut” printre numeroasele expoziții datorate aniversărilor PCR din perioada 1961-1989, dacă nu s-ar fi întâmplat un eveniment UNIC în istoria expozițiilor filatelice din România: **SUPRATIPĂRIREA NEOFICIALĂ A UNOR MĂRCI POȘTALE**.

Despre mărcile poștale supratipărite cu acest eveniment au putut fi găsite doar două mențiuni în literatura filatelică.

Revista *Filatelia*¹ a dedicat un articol acestei expoziții „expoziția de la Suceava”, în care se menționa la sfârșit: „... cu prilejul Expoziției a fost confecționat și un plic francaț cu diferite emisiuni. Plicul francaț a fost supratipărit pe mărci, în roșu - în scop de popularizare - cu textul: **12.04.61 - expoziția Filatelică - Suceava - 1/15 mai**. Aceste mărci au caracter de viniete neoficiale, fără nici o valoare poștală sau filatelică”.

Regretatul Ștefan Nicolau în „Catalog tematic românesc (5)” prezentat în Buletin Informativ al grupării *Astrofila*² a publicat următoarea notă: „NOTA. În același an cu ocazia Expoziției filatelice închinată celei de a 40-a aniversări a P.C.R., la Suceava, s-a aplicat pe mai multe tipuri de mărci (în special pe MA 6001) un surșaj de culoare roșie cu textul **12.04.61 EXPOZIȚIA FILATELICĂ Suceava 1-15 Mai**. Întregurile realizate de AFR Suceava nu au elemente astrofilatice. Mărcile cu acest surșaj, neaplicate pe plicurile speciale sau neobliterate, sunt abuzive, fără valoare filatelică”. Trebuie menționat că MA 6001 este marca „Nava cosmică” 55 bani albastru (LP 497).

Din studiul pieselor identificate până acum s-a putut stabili că a fost tipărit un singur tip de plic aniversar și un singur tip de carton omagial având tipărit pe el un desen asemănător. Pe plicuri (Fig. 1) au fost lipite și ștampilate cu o ștampilă specială câte o marcă poștală cu supratiparul roșu pe patru rânduri (Fig. 1a) **12.04.61 / EXPOZIȚIA FILATELICĂ / Suceava / 1 - 15 MAI**.

Au fost folosite mărci poștale din cel puțin două

Official overprints of Romanian postage stamps - 1961

In May 1961, in Suceava city, at that time the county seat of Suceava Region, a philatelic exhibition dedicated to the forty years since the establishment of the Romanian Workers' Party (which later changed its name to the Romanian Communist Party - PCR) took place. This exhibition could have been 'lost' through the numerous exhibitions dedicated to the PCR anniversary in the 1961 - 1989 period, if not an UNIQUE event in the history of philatelic exhibitions from Romania would have happened: **THE UNOFFICIAL OVERPRINT OF SOME POSTAGE STAMPS**.

Only two mentions were found in philatelic literature regarding the postage stamps overprinted on this occasion.

The *Filatelia*¹ magazine dedicated an article to this exhibition, "The Suceava Exhibition", which mentioned at the end: „...on the occasion of the Exhibition there was also an envelope franked with various postage issues. The franked envelope was overprinted on the postage stamps, in red - for the purpose of popularization - with the text: **04/12/61 - Philatelic Exhibition - Suceava - 1/15 May**. These stamps have an unofficial vignette character, without any postal or philatelic value”.

The late Ștefan Nicolau published the following note in the *Romanian thematic catalogue* (5)² presented in the *Astrofila*² section's Newsletter: „NOTE. In the same year on the occasion of the Philatelic Exhibition dedicated to the 40th anniversary of the PCR, in Suceava, it was applied on many types of postage stamps (especially on MA 6001) a red overprint with the text **12.04.61 EXPOZIȚIA FILATELICĂ Suceava 1-15 Mai**. The postal stationeries made by AFR Suceava do not have astrophilately elements. The stamps with this overprint, not applied on special or not cancelled envelopes, are abusive, without philatelic value”. It needs to be mentioned that the MA 6001 is the ‘Cosmic Ship’ 55 bani blue stamp (LP 497).

From the study of the items identified so far it was possible to establish that a single type of anniversary envelope was printed and a single type of anniversary cardboard had a print on it with a similar drawing. On the envelopes (Fig. 1) there was applied and stamped with a special cancellation a postage stamp with the red overprint on four rows (Fig. 1a) **12.04.61 / EXPOZIȚIA FILATELICĂ / Suceava / 1 - 15 MAI**.

Postage stamps from at least two issues were used: 1960 ‘Cosmic ship’ 55 bani blue (LP 497); 1960 ‘40 years since the general strike of 1920’ 55 bani red (LP 507). It is possible, but the

¹ Revista *Filatelia*, nr. 3/1961, pag. 22.

² Buletin Informativ, Gruparea „ASTROFILA”, Botoșani, nr. 5(11)/1986, pag. 22.

emisiuni: 1960 „Nava cosmică” 55 bani albastru (LP 497); 1960 „40 ani de la greva generală din 1920”, 55 bani, roșu (LP 507). Este posibil, dar informațiile nu sunt certe, că s-ar fi folosit și marca poștală de 3,20 lei albastru (dantelat) din emisiunea din 1961 „Primul om în cosmos” (LP 516).

Supratiparul este foarte îngrijit aplicat, probabil la tipografia din Suceava, care la acea dată era de Stat.

Pe cartioanele expoziției s-au aplicat câte o marcă poștală de 5 bani din emisiunile uzuale (1955 și 1960), fără supratipar.

Ștampila specială a expoziției nu a fost inclusă în capitolul **B. ȘTAMPILELE SPECIALE** din Catalogul Mărcilor Poștale Românești 1964.

Mărci poștale neștampilate cu același supratipar au fost prezentate în expozate tematice spre sfârșitul anilor '80, ceea ce denotă că au rămas mărci poștale supratipărite nefolosite după confecționarea plicurilor.

Aceste mărci cu supratipar erau denumite de filateliștii timpului „Falsurile Calancea”.

Termenul de „falsuri” era folosit în sensul de „făcăături” și nu de „imitații”, neexistând supratipare „originale”. Se pare că în acel timp Comandantul Aeroportului Suceava era filatelist și se numea Calancea. Și probabil el a organizat supratipărirea mărcilor și aplicarea lor pe plicuri.

Conducerea AFR a căutat din start să declare mărcile „**vineți neoficiale, fără nici o valoare poștală sau filatelică**” (conform anunțului din revista Filatelia ¹). Probabil tot pentru a nu se căuta și colecționa plicurile cu asemenea mărci supratipărite, ștampila specială aplicată pe mărci nu a fost inclusă în *Catalogul Mărcilor Poștale Românești 1964*, așa cum s-a menționat mai sus.

Ștefan Nicolau a nuanțat statutul mărcilor supratipărite, spunând că cele „neaplicate pe plicurile speciale sau neobliterate, sunt abuzive, fără valoare filatelică”, deducându-se că cele aplicate pe plicurile speciale nu sunt abuzive și nu sunt fără valoare filatelică.

Și în anul 1961, ca și astăzi, nu oricine putea supratipări mărcile poștale și să le circule prin expediții poștale, care să le ateste caracterul poștal. Emiterea mărcilor poștale (cât și supratipărirea lor) era făcută în mod oficial prin ordine emise de Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor. Deci, din acest punct de vedere, supratiparurile mărcilor poștale de la *Expoziția Suceava 1961* nu pot fi considerate și nu sunt oficiale și desigur nu pot fi incluse în cataloagele Mărcilor Poștale Românești la emisiunile oficiale.

Există însă un alt element, care nu a fost luat în seamă până acum. În perioada comunistă nici o tipografie nu își permitea să tipărească ceva fără o comandă scrisă și acea comandă să fie avizată și de organele de cenzură! Deci pentru tipărirea la Tipografia Suceava a supratiparului pe mărcile poștale era nevoie de o aprobare locală, care probabil a existat. Se poate considera astfel că supratiparul de la Suceava nu este **OFICIAL**, dar este **OFICIOS**!

Fig. 1a

information is not certain, that the stamp of 3.20 lei, blue, (perforated) from 1961 'The first man in space' postage issue (LP 516) was also used.

The overprint is very carefully applied, probably at the Suceava printing house, which at that time belonged to the state.

On the exhibition's cardboards a postage stamp of 5 bani of the ordinary issues (1955 and 1960) was applied, without overprint.

The exhibition's special cancellation was not included in the chapter **B. THE SPECIAL CANCELLATIONS** of the Romanian Postage Stamps catalogue 1964.

Postage stamps not cancelled with the same overprint were presented in thematic exhibits towards the end of the '80, which indicates that there were some overprinted postage stamps not used after the making of the envelopes.

These stamps with the overprint were named by philatelists of that time 'The Calancea Fakes'.

The term 'fakes' was used in the sense of 'bogus' and not of 'imitations', there not being any 'original' overprints. It seems that at that time the Suceava Airport Commander was a philatelist and was named Calancea. And it is possible he organized the stamps overprint and application on the envelopes.

The AFR leadership sought from the start to declare the stamps '**unofficial vignettes, without any postal or philatelic value**' (according to the Filatelia ¹ magazine announcement). Probably to stop the search and collection of envelopes with such overprinted stamps, the special cancellation applied on postage stamps was not included in the *Romanian postage stamps catalogue 1964*, as mentioned above.

Ștefan Nicolau nuanced the status of the overprinted stamps, saying that the ones '**not applied on special or not-cancelled envelopes are abusive, without philatelic value**', deducing that those applied on special envelopes are not abusive and are not without philatelic value.

In 1961, as in today, not anybody could overprint postage stamps and circulate them through postal dispatches, which testify their postal character. The issuing of postage stamps (as well as their overprint) was made officially through orders

O monografie de istorie poștală politico - militară

Dr. Dan-Simion GRECU ne propune lucrarea *Correspondența poștală a prizonierilor de război și internaților civili, 1914-1921, vol. I - România - Vechiul Regat 1916-1919*, Deva 2019, 458 pagini format A4, full color (ISBN 978-973-0-29521-4). Coperta este semnată de Vadim-Alexandru Bartos.

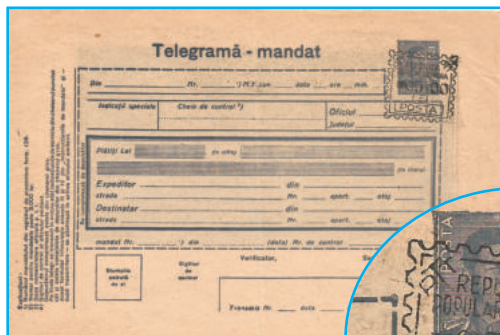
Este primul volum privind prizonierii de război din Primul Război Mondial, cuprinzând trei mari secțiuni: **1.** Organizații de sprijin pentru prizonierii români (a: organizații străine; b: organizații din România ocupată și Moldova; c: organizații românești din Europa); **2.** Lagăre de prizonieri și internați civili în România (Muntenia) și Moldova 1916-1918; **3.** Prizonieri români din Vechiul Regat în lagărele Puterilor Centrale (Bulgaria, Austro-Ungaria, Germania, Turcia). Sunt descrise toate organizațiile, mai mari sau mai mici, cu contribuții în susținerea prizonierilor de război, plus fișele a multe sute de lagăre, detașamente

de muncă și centre de internare, cu date statistice relevante pentru autoevaluarea corespondențelor din colecție: durata și condițiile de funcționare a lagărelor, date statistice privind numărul de prizonieri, mișcarea între lagăre, intrări și ieșiri de prizonieri (acestea fiind date inedite la nivelul istoriografiei românești, fiind extrase de autor din cele 28.000 fișe din cartoteca online a Agenției Internaționale a Prizonierilor de Război Geneva). Ilustrațiile sunt circa 480, toate color, dintre care 285 reproduceri de corespondențe poștale, marea majoritate din colecția autorului, plus aproape 200 ilustrații suplimentare (de la mici vișetiere și ștampile, la fotografii din lagăre și hărți ale teatrelor de operații).

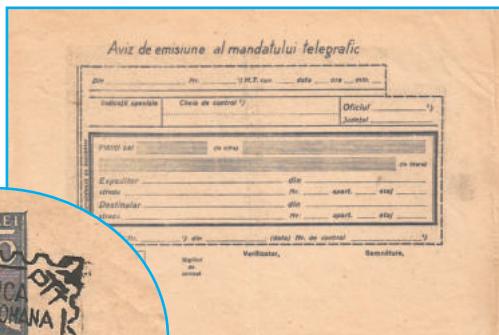
Al doilea volum va conține capitolul prizonierilor români din Ardeal în lagărele Antantei (1914-1918), prizonierii războaielor locale din 1919-1921, repatrierea generală a prizonierilor de război (1918-1921+).

O altă telegramă mandat din anul 1948 necatalogată

Alăturat prezentăm o altă telegramă - mandat din anul 1948 ce nu a fost catalogată în lucrarea noastră menționată mai jos ¹.

Telegrama - mandat este tipărită pe hârtie gri - violet având dimensiunea de 426x146 mm, fiind divizată în două foi, formând 4 pagini distincte (213x146 mm). Paginile 1 și 3 sunt ilustrate alăturat, pagina 2 este cu indigo iar

pagina 4 este neinscripționată.

Marca fixă 5 LEI (simbol **am - tip II** ²) albastru este suprapusă cu negru (model **ovpg** ³)

ing. Emanoil SĂVOIU

¹ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1928-1956*, AXA Botoșani 2017, p. 153 - 154

² *Ibidem*, p. 8

³ *Ibidem*, p. 18

▶▶▶ sent by the Post and Telecommunication Ministry. So, from this point of view, the stamps' overprints from the *Suceava 1961 Exhibition* can not be considered and are not official and of course can not be included in the Romanian postage stamps catalogues as official issues. There is however another element, which was not taken into consideration so far. In the

pagina 16 ✓

communist period no printing house could afford to print something without a written order and that order had to be approved by censorship authorities also! So for the printing at the Suceava printing house of the overprint on postage stamps there had to be a local approval, which probably existed. It is therefore possible to consider that the Suceava overprint is not **OFFICIAL**, but it is **OFFICIOUS**!

Un bust a lui I.A. Gagarin dezvelit la București

În ziua de 14 aprilie 2019, un bust din bronz al cosmonautului sovietic Iuri Alekseevici Gagarin (9 martie 1934 - 27 martie 1968), a fost dezvelit la București, în Parcul Regele Mihai I (fost Herăstrău), în prezența primului cosmonaut român GI (r) ing. Dumitru Dorin Prunariu, membru de onoare al Academiei Române și a unui numeros public.

Sculptura reprezintă o donație a Federației Ruse prin Centrul Rus

pentru Știință și Cultură (Rossostrudnicesvto) București către Primăria Generală a Municipiului București.

Bustul are următoarele caracteristici: lungime - 400 mm, lățime - 580 mm, înălțime - 560 mm, greutate - 50 kg, material: bronz, sculptor - Alexei D. Leonov.

Emilia GOLHAGEN

Aprilie 12, 1961 (09:07 ora Moscovei, VOSTOK (în rusă: БОСТОК, în engleză: EAST), navă cosmică cu un om la bord, care a fost lansată în spațiu și a realizat un zbor în jurul Pământului, revenind pe solul țării noastre - Țara Sovietelor; obliterare ВИНИЦА ПОЦМА□12-461

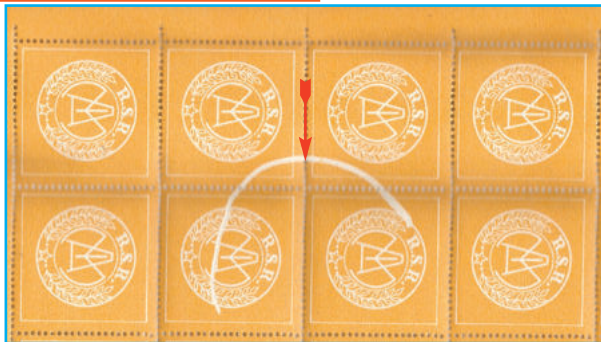
Pentru ce a reprezentat I.A. Gagarin în istoria cuceririi spațiului cosmic consultați articolul ing. Aurel Diaconu - *Primul om în cosmos: Iurii A. Gagarin / The first man in space: Yuri A. Gagarin*, philatelica.ro, 2, 2011, 4-13; precum și exponatul d-lui Ion Radu Dobrescu (e-mail: dobrescu.radu@gmail.com) - Start April 12, 1961 06:07 GMT, www.philatelica.ro/o4_15.html.

Un bloc vignetă MAI defectuos

Alăturat prezentăm un bloc de 8 vignete MAI (emise în septembrie 1965) listate la poziția 798 *, de culoare portocaliu închis având fiecare dimensiunea de 33 x 33 mm (clișeu 28 x 28 mm), care prezintă o eroare.

ing. Emanoil SĂVOIU

* ing. Mihai Cojocar, *Catalogul timbrelor fiscale și a vignetelor românești (ediția a 3-a revizuită și adăgită) / Romanian revenue & cinderellas catalogue (third edition revised and added)*, București 2012, p. 534

FILATELISTUL FEROVIAȚ, nr. 94 (1) / februarie 2019 și nr. 95 (2) / mai 2019, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviarilor din România - AFFR. Din sumar nr. 94(1): "*Semmeringul bănățean*" a împlinit 155 de ani (ing. Gabriel Margineanu); *Aniversarea liniei de cale ferată Ilva Mii - Floreni, 80 de ani de la inaugurare* (GM); *150 de ani de activitate pe linia de cale ferată Arad - Deva - Alba Iulia* (GM); *Diracția Poștelor și a Diligențelor Moldovei (1852 - 1862)* (7) - Aurel Maxim; *Considerații asupra emisiunii de timbre "Carol II - călare"* (ing. Alexanru Leonard Pop); *Leul, Banul și Paraua* (Aurel Maxim); *Tramvaiul în București* (ing. Marius Muntean); *Funcționalitate, confort și extravaganță în transportul feroviar (1)* - prof. Helmut Kulhanek; *Calea ferată regală Deeside - Scoția* (James Gilles Ballantyne); *Poduri pe Rin cu turnuri de cetate*

(GM); *Simbol, emblemă, ornament?* (GM); *Identificarea podului din c.p.i.* (GM); Realizări filatelice; Filatelia feroviară în Europa; Literatură filatelică (sumare); Activitatea asociației. Din sumar nr. 95(2): *Primul tren a intrat în gara Tulcea la 25 martie 1939* (GM); *Calea ferată de pe valea Troțușului* (GM); *Diracția Poștelor și a Diligențelor Moldovei (1852 - 1862)* (8) - Aurel Maxim; *Leul, Banul și Paraua* (8) - Aurel Maxim; *Funcționalitate, confort și extravaganță în transportul feroviar* (2) - prof. H. Kulhanek; *Tramvaiul în Cluj și Satu Mare* (ing. Marius Muntean); *Gara Centrală din Leipzig* (1) - ing. M. Mihăiță și GM; *Mocănițe - mocani* (GM); *Cum se circula în urmă cu 70 de ani pe liniile de interes local din jurul Băii Mari* (ing. A.L. Pop); Realizări filatelice; Filatelia feroviară în Europa. (ing. Gabriel MĂRGINEANU)

Ștampilele „PREȚ NOU DE VÂNZARE / 30 / BANI”

ing. Călin MARINESCU.

În ziarul „România Liberă” din data de 24 iulie 1960 * a fost publicată Hotărârea Comitetului Central al PMR și a Consiliului de Miniștri al RPR cu privire la reducerea prețurilor de vânzare cu amănuntul la unele bunuri de consum. Această Hotărâre a primit ulterior numărul 995 din 2 august 1960 și a fost publicată în Colecția de Hotărâri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri al RPR nr. 29 din 2 august 1960. Această Hotărâre a avut efect direct și în filatelie, asupra cărților poștale ilustrate (CPI) cu marcă fixă. Stipulările care aveau legătură directă cu acestea erau următoarele:

„Art.1. Se vor reduce prețurile de vânzare la peste 1.100 sortimente de mărfuri, ...

Art.3 Principalele sortimente de produse alimentare, industriale, medicamente ale căror prețuri se reduc sunt următoarele:

XVII Articole și lucrări fotografice:

- Filme și plăci foto între 20% și 30%
- Hârtie foto Agfa-Color 25%
- Revelator Agfa-Color pentru filme și hârtie 25%
- Tarife în unele lucrări fotografice ... între 17% și 41%

Art.6 Reducerea prețurilor intră în vigoare începând de la data de 25 iulie 1960....”

Deși conducătorii statului din acei ani au motivat darea acestei Hotărâri ca un act politic, de „îmbunătățire a vieții poporului”, în realitate a fost un act economic. Există un surplus de mărfuri în stoc care nu putea fi vândut, prețurile fiind prea mari pentru posibilitățile materiale ale populației, adică nivelul de trai era foarte scăzut.

În cazul cărților poștale ilustrate cu marcă fixă în stocuri erau exemplare din aproape toate emisiunile anilor 1955-1960. Prețul de vânzare a acestora crescuse de la 50 bani/bucată în anul 1955 la 75 bani-1 leu/bucată spre anul 1960, adică cu 50-100%. Populația prefera însă să folosească cărțile poștale semi-ilustrate care erau mai ieftine (50 bani/bucată și aveau un spațiu mai mare pentru corespondență).

Noul preț de vânzare a CPI s-a stabilit la 30 bani/bucată, indiferent de prețul de vânzare anterior, adică o reducere de 60-70%, cumulând reduceri la hârtia foto, a filmelor foto și a unor manopere fotografice.

Având în vedere urgența cu care a fost dată Hotărârea nr. 995 și punerea ei în aplicare (a doua zi după publicarea în ziarele timpului), s-a hotărât confecționarea unor ștempluri cu care să se aplice o ștampilă cu rol de supratipar, cu noul preț de vânzare.

Din lipsa unor documente clare, nu s-a putut identifica data exactă în care au fost puse în vânzare cărțile poștale cu supratipare, dar aceasta ar trebui să fie între 25 iulie 1960 și 22 octombrie 1960, cea mai timpurie dată care a fost identificată până acum pe piese circulante. Cea mai târzie dată de circulație identificată este 24 decembrie 1962 (datele ștampilelor oficiilor poștale de expediere). Urmează ca, noi căutări să ducă la identificarea unor piese mai timpurii și mai târzii.

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

Analizând cărțile poștale ilustrate (CPI) cu marcă fixă s-a constatat că acestea erau puse în vânzare în localitățile corespunzătoare ilustrațiilor lor. Adică CPI cu ilustrații din Ploiești erau puse în vânzare în Ploiești,

Fig. 5

Fig. 8

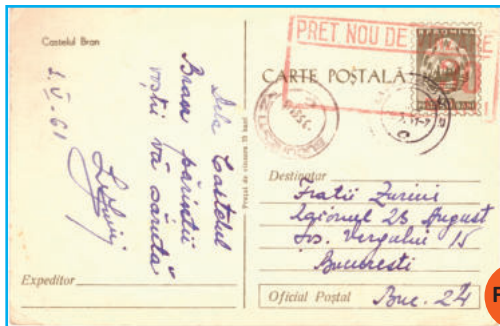

Fig. 6

Fig. 9

Fig. 7

Fig. 10

cele cu ilustrații din Deva, erau puse în vânzare în Deva, etc. Desigur unele CPI puteau fi expediate din alte localități, dacă ajungeau accidental în acestea.

La data reducerii prețului lor de vânzare, CPI cu ilustrații dintr-o localitate se puteau găsi astfel:

- la Depozitul Central de mărci poștale și imprimate poștale din București;
- la depozitele regionale de mărci poștale și imprimate poștale;
- la magazia oficiului poștal din localitatea respectivă;
- la ghișeele oficiului poștal din localitatea respectivă;
- eventual la alte centre de vânzare (librării, tutungerii etc.), despre care nu sunt informații sigure.

Stocurile mari de CPI sunt dovedite de identificarea a cel puțin șapte emisiuni de CPI emise între anii 1955-1960 având aplicate ștampile cu noul preț de vânzare prezentate în Fig. 1 - Fig. 7. Se presupune că în viitor

Fig. 11

vor putea fi identificate și altele prin noi căutări.

Probabil ștampilele cu noul preț de vânzare s-au aplicat la oficiul poștal din fiecare localitate cu CPI, fără ca acestea să fie transportate la depozitul de la

Cărți poștale ilustrate cu două mărci poștale fixe

ing. Călin MARINESCU, eng.

Întregurile poștale sunt obiecte de corespondență și formulare poștalo-telegrafice care au tipărite pe ele mărci poștale reprezentând tariful prestației poștale sau taxa formularului respectiv. În majoritatea cazurilor a fost tipărită o singură marcă poștală.

În anul 1900, pentru prima dată în România, pe un întreg poștal (carte poștală închisă) a fost tipărită o a doua marcă poștală pentru adaptarea la noul tarif poștal ¹⁾.

În anul 1960, Dr. Nicolae Tripcovici a făcut următoarea semnalare în revista Filatelia ²⁾:

„...semnalăm - în domeniul întregurilor poștale ale țării noastre, o curiozitate: un stoc de cărți poștale purtând mărci fixe de 30 bani, au trebuit adaptate la valoarea de 40 bani. În loc de a se folosi procedeul uzual - dar învechit - al supratipării, poșta a preferat să imprime o a doua marcă fixă, de 10 bani. De astădată însă, cu alt desen și de format mai mic. Credem că nu greșim socotind că în felul acesta a luat naștere un gen nou în sectorul cărților poștale cu mărci fixe...”

Semnalarea făcută de dr. Nicolae Tripcovici a fost ignorată și uitată de colecționarii întregurilor poștale românești.

Acesta a fost cel de al doilea tip de întreg poștal pe care s-a tipărit o a doua marcă poștală și a fost efectuată în anul 1958 (Fig. 1). Operația de tipărire a celei de a doua mărci poștale este indubitabilă și este dovedită prin pozițiile celei de a doua mărci poștale (de 10 bani):

- poziție perfect paralelă cu marca de 30 bani – laturile de sus ale dantelurii false de la cele două mărci este în prelungire (Fig. 2);
- marca de 10 bani este cu 1-2 mm mai sus decât marca de 30 bani (Fig. 3);
- marca de 10 bani este cu 1-2 mm mai jos decât marca de 30 bani (Fig. 4);

Picture postal card with two printed stamp

Postal stationeries are correspondence items and postal-telegraphic forms which have printed on them printed stamps representing the postal service rate or the respective form tax. In most cases a single printed stamp was printed.

In 1900, for the first time in Romania, a postal stationery (letter card) was printed with a second printed stamp to match the new postal rate ¹⁾.

In 1960 Nicolae Tripcovici, MD, made the following notification in the Filatelia magazine ²⁾:

„...we report - in our country's postal stationeries domain, a curiosity: a stock of postal cards having 30 bani printed stamps, which needed to be adjusted to the 40 bani value. Instead of using the usual - but outdated - procedure of overprinting, the Post preferred to print a second printed stamp of 10 bani. But this time it was with another design and of a smaller format. We believe we are not mistaken to consider that in this way a new type has emerged in the printed stamp postal cards field ...”

The notification made by Nicolae Tripcovici MD was ignored and forgotten by Romanian postal stationeries' collectors.

This was the second type of postal stationeries on which a second printed stamp was printed on and was made in 1958 (Fig. 1). The printing operation of the second printed stamp is indubitable

and it is proven by the position of the second (10 bani) printed stamp:

- a position perfectly parallel to the 30 bani printed stamp - the upper

Fig. 1

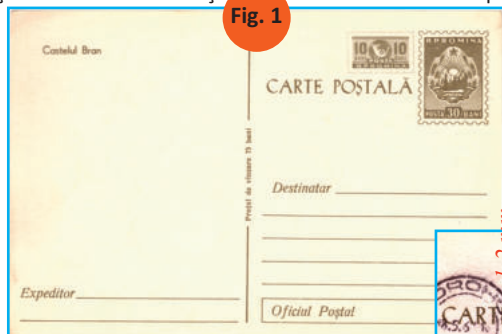

Fig. 2

Fig. 3

¹⁾ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA

Botoșani 2016, p. 122-124

²⁾ Dr. Nicolae Tripcovici, *Să colecționăm și întreguri poștale*, Filatelia, București, nr. 5/1960, p.14

Fig. 4

- marca de 10 bani este cu 1-2 mm mai jos decât marca de 30 bani și aproape atinge partea de sus a cuvântului „POSTALĂ”, fiindcă marca de 30 bani a fost poziționată și tipărită de la început mai jos (Fig. 5);

- între mărcile de 10 bani și 30 bani este o distanță variabilă de 1-2 mm³⁾.

În Fig. 3 se poate vedea la cartea poștală ilustrată (CPI) „Palatul Culturii - Iași” (probabil la tot tirajul) o linie verticală de circa 15 mm între cele două mărci poștale, provenind de la clișeu mărcii de 10 bani, care n-a fost corect montat. Linii asemănătoare s-au întâlnit și în alte cazuri.

Analizând un număr mai mare de cărți poștale ilustrate cu cele două mărci poștale fixe, cât și cu o singură marcă poștală de același tip, cu valoare nominală de 40 bani, se poate reconstitui „istoria” acestor CPI:

- la sfârșitul anului 1957 sau la începutul anului 1958, s-au tipărit CPI cu noul tip de marcă poștală fixă, mai mare și cu dantelură falsă;

- după tipărirea întregului tiraj s-a constatat că, din greșeală, s-a folosit clișeu de la o marcă fixă de 30 bani folosit la tipărirea cărților poștale semi-ilustrate, în loc de un clișeu de 40 bani folosit pentru cărțile poștale ilustrate cu marcă fixă;

- coala/colile de tipar cuprindea/u pe lângă cele 16 ilustrații prezentate de ing. Emanoil Săvoiu³⁾ și ilustrațiile: Palatul Culturii - Iași (varianta 1, Fig. 6), Palatul Culturii - Iași (varianta 2, Fig. 7), Turlele Bisericii Trei Erarhi - Iași (Fig. 8), Castelul Bran (Fig. 9), Dunărea la Cazane (Fig. 10) etc.;

Fig. 6

³⁾ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1928-1956*, AXA Botoșani 2017, p. 103-105

Fig. 5

margins of the false perforations from the two printed stamps are in continuation (Fig. 2);

• the 10 bani printed stamp is 1-2 mm upper than the 30 bani printed stamp (Fig. 3);

• the 10 bani printed stamp is 1-2 mm lower than the 30 bani printed stamp (Fig. 4);

• the 10 bani printed stamp is 1-2 mm lower than the 30 bani printed stamp and it almost touches the upper part of the word 'POSTALĂ', because the 30 bani printed stamp was positioned and printed lower from the start (Fig. 5);

• between the 10 bani and 30 bani printed stamps there is a variable distance of 1-2 mm³⁾.

Fig. 3 shows a picture postal card (CPI) 'Palatul Culturii - Iași' (The Iași Palace of Culture) - probably for the entire edition - with a 15 mm vertical line between the two printed stamps, originating from the 10 bani stamp cliché that was not fitted properly. Similar lines have also been met in other cases.

By analyzing a great number of picture postal cards with the two printed stamps, as well as with a single printed stamp of the same type, of a 40 bani face value, it is possible to reconstruct the 'history' of these CPI:

• at the end of 1957 or at the beginning of 1958, a CPI were printed with a new type of printed stamp, bigger and with false perforation;

• after printing the entire edition it was noticed that, by mistake, they used a 30 bani printed stamp cliché meant for semi-illustrated postal card printing, instead of the 40 bani cliché used

Fig. 7

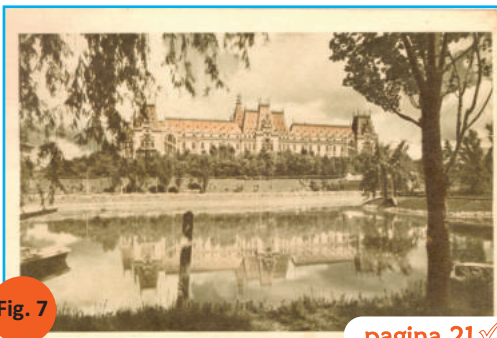

Fig. 8

Fig. 9

Fig. 10

- greșeala a fost descoperită înainte de decuparea cărților poștale din coli (toate CPI cu o anumită ilustrație au poziționarea mărcii de 10 bani exact în același loc);

- au fost tipărite alte coli cu aceleași ilustrații, dar cu marca fixă corectă de 40 bani (Fig. 11 și Fig. 12);
- cele mai timpurii CPI cu marca fixă de 40 bani identificate până acum sunt din 16 apr. 1958 (Fig. 12);
- pentru evitarea pierderilor financiare cu colile tipărite incorect s-a hotărât tipărirea unei mărci suplimentare de 10 bani

- primele CPI având tipărite mărci suplimentare de 10 bani identificate circulate datează din 13 august 1958 (Fig. 13) putând exista și altele mai timpurii;

- s-au mai identificat alte patru CPI cu marcă fixă de 40 bani asemănătoare cu cele tipărite corect, dar cu ilustrații care nu au fost identificate încă la CPI cu două mărci fixe. Ilustrațiile lor sunt: Detaliu - Ateneul R.P.R. - București (Fig. 14), Castelul Huniazilor - Hunedoara (Fig. 15), Palatul Culturii - Iași (Fig. 16) și Casa Sanatorială - Bușteni (Fig. 17);

- nu s-a putut stabili câte CPI erau într-o coală tipărită.

for picture postal cards with printed stamp;

• the printing sheet/sheets was/were made of the 16 illustrations presented by Emanoil Săvoiu, eng.³⁾ as well as the illustrations: Iasi Palace of Culture (1st edition, Fig. 6), Iasi Palace of Culture (2nd edition, Fig. 7), Iasi 'Tre Erarhi' Spires (Fig. 8), Bran Castle (Fig. 9), The Danube Delta (Fig. 10) etc.;

• the mistake was discovered before the postal cards were cutting from the sheets (all CPI with a certain illustration have the 10 bani printing stamp positioned in exactly the same place);

• other sheets were printed with the same illustrations, but with the correct 40 bani printed stamp (Fig. 11 and Fig. 12).

• the earliest CPI with 40 bani printed stamps identified so far are from April 16th, 1958 (Fig. 12);

• in order to avoid financial losses with the incorrectly printed sheets it was decided to print a supplementary printed stamp of 10 bani;

• the early date for CPI with supplementary 10 bani printed stamp is August 13th, 1958 (Fig. 13), but there could be other earlier ones;

• another four CPI were identified with the 40 bani printed stamp similar to those correctly

Fig. 11

Fig. 12

Fig. 13

Fig. 14

Fig. 15

Fig. 16

Fig. 17

printed, but with illustrations that could not be yet identified for CPI with twoprinted stamps. Their illustrations are: Detail - RPR Athenium - Bucharest (Fig. 14), The Hunyadi Castle - Hunedoara (Fig. 15),

The Palace of Culture - Iasi (Fig. 16) and the Sanatorium House - Busteni (Fig. 17).

- it could not be established how many CPI were in a printing sheet.

Utilizarea în România a mașinii de sortat corespondență Toshiba

Florin PATAPIE - RAICU

Fig. 1

Către finele anului 1979 am intrat în posesia unei scrisori interesante, primită din Berna, Elveția (chiar de la casa filatelică *Zumstein*) de către un coleg filatelist: plicul respectiv purta un cod de bare aplicat cu un tuș galben, fluorescent. De la acel moment am privit cu atenție corespondența primită și în ceea ce privește acest aspect al codurilor de bare. Am păstrat apoi tot ce am găsit în materie de corespondență către România pur-

tând acest cod de bare și am încercat să aflu informații despre subiect. Era clar că aceste coduri de bare erau aplicate de o mașină de sortare a corespondenței aflată undeva la Poșta Română, cel mai probabil în Centrul Internațional de Tranzit din București. Sortarea se

făcea doar pe plicurile ușoare (până la greutatea de 20 grame a primei trepte de taxare), având dimensiunile standard curente (și nu pe plicuri lungi sau din cele numite de noi "agabaritice"). În tabelul de mai jos prezint la modul sintetic tot ceea ce se poate extrage ca informație poștală de interes de pe cele 19 plicuri pe care le-am păstrat în propria colecție, plicuri aflate în relație cu tematica IT, dar și cu cenzura poștală practică de către Securitate în ultimii ani ai "epocii de aur".

Localitatea și țara de expediție	Data ștampilei de plecare	Data ștampilei de sosire la destinație	Durata traseului poștal (zile)	Numărul pe verso imprimat la mașina Toshiba	Numărul pe verso al ștampilei de cenzură	Fig.
Berna, Elveția	15.10.1979	23.10.1979, Iași	8	10	-	Fig. 2 a, b, c
Sopot, Polonia	11.02.1980	17.02.1980, Iași	6	12x2	-	Fig. 3 a, b, c
Sopot, Polonia	25.04.1980	01.05.1980, Iași	6	08	-	Fig. 4 a, b, c
Muret, Franța	12.05.1980	22.05.1980 Cluj-Napoca	10	05x2	-	
Gondrin, Franța	18.08.1980	23.08.1980 Cluj-Napoca	5	22	-	
Hille, RFG	03.08.1981	12.08.1981, Iași	9	1? neclar!	-	
St. Stefan im Rosental, Austria	12.03.1984	24.03.1984, Iași	12	Nu apare	Cifra 1, ca un 7	
Le Mans, Franța	26.09.1984	18.10.1984 Piatra Neamț	22	11	Cifra 1, ca un 7	
Martainville, Franța	12.11.1984	30.11.1984 Cluj-Napoca	18	11	Cifra 1, ca un 7	
St. Stefan im Rosental, Austria	11.12.1984	08.01.1985, Iași	28	07	Cifra 1, normală	
Martainville, Franța	26.12.1984	11.01.1985 Cluj-Napoca	16	10	Cifra 1, cu unghi mai mare la vârf	
Namur, Belgia	28.01.1985	Fără ștampilă de sosire la Cluj-Napoca	?	11? (abia se vede sub lupă)	Cifra 1, incompletă în partea de jos	

Localitatea și țara de expediție	Data ștampilei de plecare	Data ștampilei de sosire la destinație	Durata traseului poștal (zile)	Numărul pe verso printat la mașina Toshiba	Numărul pe verso al ștampilei de cenzură	Fig.
Nantes, Franța	18.03.1985	04.04.1985 lași	17	17	Nu apare cifra de cenzură	
Hamburg, RFG	26.03.1985	10.04.1985 lași	15	11	Cifra 1, alungită (nouă)	Fig. 5 a, b, c
Le Mans, Franța	--.10.1985 (șt. fără cifra zilei)	18.11.1985 Piatra Neamț	mini- mum 18	04	Cifra 1, normală	
Düsseldorf Flughafen, RFG	02.05.1986	16.05.1986 lași	14	20	cifra 1, groasă	Fig. 6 a, b, c
Roquebrune, Franța	28.03.1986	20.04.1986	23	9?	cifra 1, bont	
Zapfendorf, RFG	10.12.1986	07.01.1987 lași	28	16	plic deschis, nu apare cifra de cenzură	Fig. 7 a, b, c
Köln, RFG	10.04.1987	29.04.1987 lași	19	?	Cifra 1 ca un băț, subțire și lungă	

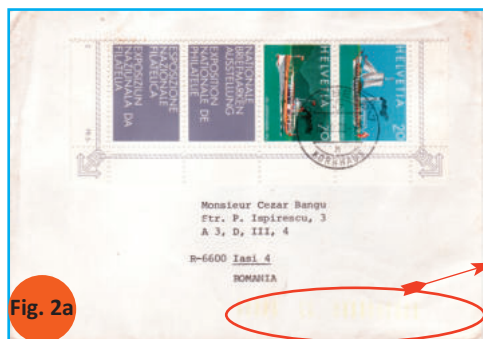

Fig. 2a

Fig. 2c

Fig. 2b

Fig. 3a

Fig. 3c

Fig. 3b

Din puținele informații care circulau atunci doar pe cale orală în mediul filatelico-poștal am aflat că acele coduri de bare aplicate cu tuș galben fluorescent pe corespondența simplă sosită din străinătate proveneau de la o mașină *Toshiba* pentru sortarea corespondenței. Pe plicurile sortate, simultan cu aplicarea pe față a codului de bare fluorescente, se aplica pe spate - tot automat - un număr cu tuș negru poștal. Secvențele de cod de bare fluorescente pe destinații sunt: 5--2--10 (Iasi), 7--1-11 (Cluj-Napoca) și 5-1--1-10 (Piatra Neamț). Știam că Poșta Maghiară achiziționase o astfel de mașină, a cărei imagine apare pe timbre din Ungaria (primul din anul 1978, Fig. 1, Mi #3309; apoi Mi #3640 dintr-o serie dedicată Anului Mondial al Comunicațiilor din 1983). Japonezii puseseră la punct această mașină care utilizează o tehnică din domeniul OCR (Optical Character Recognition), adică al Recunoașterii Optice a Caracterelor, care reprezintă translarea mecanică sau electronică a imaginilor cu scris de mână sau tipărite (de obicei scanate) în text editabil și ieșiseră cu ea pe piața mondială. Poșta Maghiară a cumpărat-o prin 1978 și a utilizat-o la modul oficial, declarat și la vedere. Poșta Română, pentru a nu fi mai prejos, a solicitat-o și ea, dar probabil mai întâi doar la modul experimental: fiind sub controlul Securității și neavând nici fonduri valutare pentru plată, totul a depins de pretențiile *băieților cu ochi albaștri*, despre care se zice că - după o exploatare limitată și în etape "experimentale" - au solicitat firmei *Toshiba* un "mic moft", o caracteristică suplimentară și nu una oarecare pentru mașina de sor-

tare: să conțină un sistem de scanare internă, "felie cu felie" - ca la controlul bagajelor în aeroporturi - pentru a putea citi corespondența din interiorul plicurilor fără a le deschide. În mod cert, această solicitare a fost declinată de către japonezi și probabil că această mașina de sortare a firmei *Toshiba* a fost vândută la un preț convenabil, de *second hand*, tot Poștei Maghiare, ori poate acum zace - alături de alte mașinării poștale, cum ar fi cele pentru aplicarea francaturilor mecanice - undeva printr-un depozit uitat al Poștei Române după ce - în anii '90 ai secolului trecut - a fost secătuită de rezerva încapsulată (deci cu utilizare limitată) a tușului galben fluorescent, din ce în ce mai puțin vizibil pe plicuri, pe măsura exploatării mașinii de sortare. Eu văd și acum codificarea aceasta cu ochiul liber, dar scannerul este mai puțin sensibil decât ochiul meu, astfel încât am apelat la amabilitatea d-lui Andrei Pavel, ofițier al magazinului *Romfilatelia* din incinta oficiului poștal Iași-8 - care mi-a pus la dispoziție lampa UV - și a fiului meu Ștefan, care a făcut fotografiile, pentru a prezenta în clar cititorilor revistei noastre o pagină uitată complet (sau necunoscută de cei care se autoconsideră specialiști în istoria noastră poștală) din frământata viață a Poștei Române - instituție care nici în prezent nu are în dotare oficială o mașină de sortare a corespondenței, dar care se pare că este din nou în faza experimentală cu o astfel de mașină doar pe sensul de plecare din România. În rest, nu există nicio bibliografie la acest subiect poștal românesc, așa că mă opresc aici din cauza spațiului, totuși, limitat.

Fig. 4a

Fig. 4c

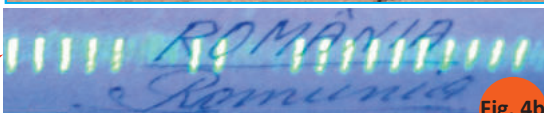

Fig. 4b

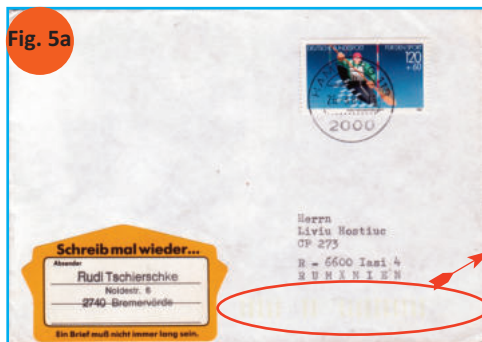

Fig. 5a

Fig. 5c

Fig. 5b

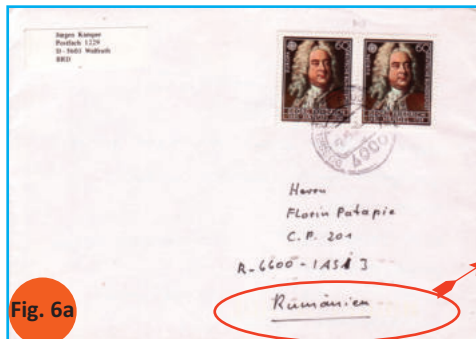

Fig. 6a

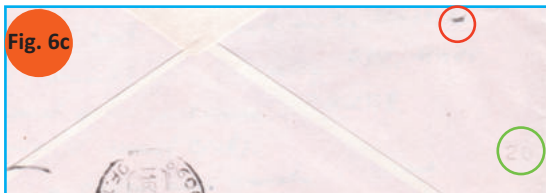

Fig. 6c

Fig. 6b

Fig. 7a

Fig. 7c

Fig. 7b

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt

Sper ca până la sfârșitul acestui an să vadă lumina tiparului un nou volum (bilingv română-engleză) de circa 480 pagini, format A4, cu titlul **USTENSILELE DE ȘTAMPILAT, ȘTAMPILELE ȘI SIGILLILE POȘTEI ROMÂNE 1852-2017 / THE ROMANIAN POST OFFICE CANCELLING DEVICES, POSTMARKS, MARKINGS AND SEALS 1852-2017**. Lucrarea reprezintă o relativ nouă abordare a subiectului, pentru a putea cuprinde în clasificare toate ștampilele poștale folosite de Poșta Română în cei 165 de ani. Spre deosebire de lucrările publicate anterior acest volum pornește de la instrumentul (șteмплul, mașina de ștampilat, ruloul de mână) cu care au fost aplicate ștampilele și apoi se analizează și se clasifică ștampilele. În acest volum sunt prezentate și clasificate ștampilele poștale de zi manuale și mecanice, sigiliile pentru tuș și ștampilele de serviciu ale unităților poștale aparținând de Poșta Română, în România, în teritoriile românești și peste hotare, în perioada 1852-2017. Nu au fost incluse: ștampilele ocazionale, filatelice, "prima zi a emisiunii", ștampilele poștei militare române, ștampile aplicate pe corespondență de entități nepoștale (ștampile de carantine, de cenzură, etc.), sigiliile pentru ceră - clasificare, ștampilele poștelor civile și militare ale altor țări pe teritoriul României, Principatelor Române sau pe teritoriul românesc vremelnice ocupate. Documentația volumului are la bază informații documentare din publicațiile poștale și oficiale ale întregii perioade analizate, din Arhivele Naționale Istorice Centrale, București, studierea a zeci de mii de piese de corespondență circulate prin Poșta Română. Pentru partea de ștampile au fost analizate și arti-

coarele publicate în revistele filatelice și de istorie poștală. Desigur pot să mai existe tipuri de ștampile care nu au fost incluse în volumul de față, nefiind identificate până acum, dar numărul acestora poate fi extrem de scăzut și vor putea fi incluse în viitor în clasificarea făcută. Volumul de față nu își propune să înlocuiască volumul lui Kiriac Dragomir pentru perioada 1852-1910, ci împreună să constituie o bază de plecare solidă pentru cercetătorii și colecționarii istoriei poștale române. Din acest motiv la clasificarea ștampilelor propusă în acest volum a fost menționată între paranteze și clasificarea făcută de Kiriac Dragomir (K) acolo unde a fost cazul. Această nouă clasificare trebuia făcută pentru a putea cuprinde toate ștampilele până în anul 2017. Desigur nici această clasificare nu este perfectă, necesitând îmbunătățiri, dar a căutat să conțină în codificare un număr cât mai mic de litere și cifre, pentru a fi ușor de folosit. Cea mai bună clasificare ar trebui să conțină în nominalizarea unei ștampile cel puțin 12 (douăsprezece) litere și cifre, dar ar fi devenit greoaie de folosit. Volumul de față a căutat să se adapteze cerințelor filatelice actuale și s-a orientat mai mult spre folosirea în practică a clasificărilor ștampilelor și la înțelegerea tandemului ustensilă de ștampilat - ștampilă. Spre deosebire de alte lucrări în domeniu nu s-au acordat ștampilelor cote / punctaje / calificative / etc., nici individual, nici aplicate pe anumite emisiuni de mărci poștale, întrucât coeficienții aproape că nu mai sunt luați în calcul la tranzacții, interesul scăzut pentru filatelie în general influențând și zona marcofilă.

Un punct de vedere

Cristian Andrei SCĂICEANU

Piesa filatelică prezentată de dl ing. Emanoil Săvoiu¹ atrage atenția din mai multe puncte de vedere. Este deosebit de spectaculoasă, atractivă, extrem de rară și interesantă. Dar în egală măsură ridică multe semne de întrebare:

1. Chiar dacă plicul poartă antetul unei companii de asigurare bucureștenă și este adresată unei alte companii de asigurări, francatura ne îndreptățește să afirmăm fără rezerve că nu este o scrisoare comercială, ci una evident filatelică.

2. Cele două mărci care compun francatura poștală, de 5 și respectiv 10 bani, cu supratipar 1918 roșu sunt foarte rare, iar supratiparul răsturnat pe timbrul de ajutor este de asemenea o piesă rară. Problema care se pune este ce sunt cele două mărci care formează francatura poștală? Sunt eseuuri sau erori de imprimare? Stabilirea statutului lor nu este doar o problemă cu importanță teoretică, ci are consecințe asupra valabilității la francare. Dacă sunt eseuuri sau probe, nu au putere de francare, nefiind emise. Este curios faptul că cele două presupuse eseuuri nu apar în cartea lui Edourd Cohen². Remarcăm acest lucru în contextul în care plicul provine tocmai din colecția Cohen. În al doilea rând, informații prețioase despre mărcile care compun francatura plicului pot fi obținute consultând lucrarea semnată de Danielle & Frank P. Russel³.

3. Făcând abstracție de francaturi, mărcile poștale românești, oricare ar fi fost ele, nu puteau să francheze o scrisoare expediată la 10 noiembrie 1918 pe teritoriul ocupat de Puterile Centrale, pentru simplul motiv că autoritățile poștale germane nu acceptau valabilitatea mărcilor românești, nici teoretic și nici practic. În consecință este inexplicabil cum ștampila germană Călărași a anulat la 10 noiembrie 1918

Fig. 1

Fig. 1a

Fig. 2a

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 3a

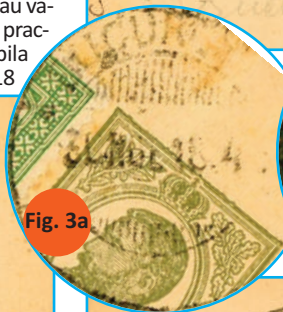

Fig. 4a

Fig. 4

¹ Emanoil Săvoiu, *Un eseu circulat în anul 1918?*, philatelica.ro, XI, nr. 2(53), martie - aprilie 2019, p. 31

² Edourd Cohen, *Contributions à l'étude des essais des timbres-poste de Roumanie*, Lisbonne, A. Molter, 1945

³ Danielle & Frank P. Russel, *Romania. Specialized Catalogue 1918*, f. e., 1970

mărci postale românești. Menționăm faptul că trupele germane au plecat din România în intervalul 15-19 noiembrie 1918, iar la Călărași pe 10 noiembrie, cu o zi înainte de armistițiul din 11 noiembrie, nu aveau putere de francare decât timbrele emise de

administrația germană de ocupație. Ștampila de soare la București prezentată în imagine este de asemenea greu de explicat. Pe 13 noiembrie 1918 la București se foloseau ștampile germane și nu cele românești (Fig. 5 și Fig. 5a). Primele ștampile românești au început să fie folosite la București spre sfârșitul lunii noiembrie 1918 și erau diferite de cea prezentată în cazul de față (Fig. 1 și Fig. 1a, Fig. 2 și Fig. 2a, Fig. 3 și Fig. 3a, Fig. 4 și Fig. 4a). Nu este semnalată până în prezent vreo ștampilă de zi românească utilizată la București în perioada ocupației germane.

În concluzie, o piesă filatelică superbă, dar cu multe, multe, semne de întrebare.

Fig. 5

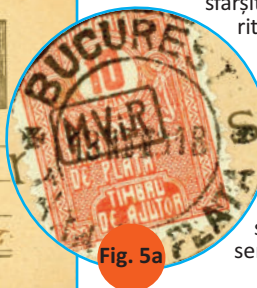

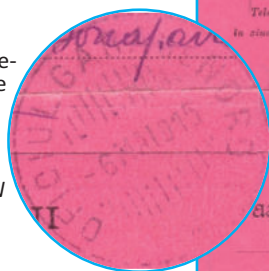
Fig. 5a

Data târzie pentru un formular de telegramă

Prezentăm alăturat formularul de telegramă TT 27 *, care are ca dată târzie alta decât cea menționată în lucrarea mai jos amintită: 6 mai 1915 fiind obliterat la OFICIUL GARA DE NORD.

Mircea MUREȘAN

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 184-185

MPC 20 III * - cenzură spital de campanie

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1928-1956 second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2018, p. 185-186

În perioada 29 mai - 2 iunie 2019 are loc expoziția filatelică internațională STOCKHOLMIA 2019 celebrând 150 de ani de la fondarea Societății Filatelice Regale de la Londra (Royal Philatelic Society,

London). Expoziția se desfășoară sub înaltul patronaj al M.S. Regele Carl XVII Gustaf al Suediei. Pe 2.000 fețe de panou vor expune membrii RPSL (Fellows and Members of Royal Philatelic Society, London).

STOCKHOLMIA 2019

Din Romania participă la clasa de aerofilatelie dl Dan Alexandru Bartoc, FRPSL cu exponatul de un panou Balkan flight. (dnd)

Nicolae Bălcescu: două secole de la naștere (1819-2019)

Prof. Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Nicolae Bălcescu s-a născut la 29 iunie 1819, la București, în familia pitarului Barbu Petrescu și al „serdăresei” Zinca Petreasca-Bălcescu (Fig. 1, Mi #1132 și Mi #1301 - supratipar). Va lua numele de familie al mamei sale, originară din localitatea Bălcești, județul Vâlcea. Familia a mai avut doi băieți (Constache și Barbu) și două fete (Sevasta, Marghioala).

A urmat studiile la Colegiul Sfântul Sava din București (1832-1838), fiind coleg cu Ion Ghica. La școală a devenit pasionat de istorie, pasiune ce-l va însoți toată viața. La 19 ani este înrolat în armată, iar în 1840 participă, alături de alții, la „conspirația Filipescu” (forțarea împrăștiării țăranilor pămăși, lipsiți de pământ, care erau constrânși să argătească toată viața pe lângă boieri), fiind descoperit și închis la Mănăstirea Mărgineni (1841-1843). Aici s-a îmbolnăvit de plămâni, boală care îi va aduce mai târziu și sfârșitul.

După eliberare, odată cu venirea la domnie a lui Gheorghe Bibescu (1843-1848), a înființat o societate secretă numită *Frăția*, împreună cu Ion Ghica și Christian Tell. A călătorit mult, în țară și străinătate (Franța, Italia). Împreună cu August Treboniu Laurian a editat revista *Magazin istoric pentru Dacia* (Fig. 2, Mi #1169).

Prima lucrare istorică, cu titlul *Puterea armată și arta militară de la întemeierea Prințatului Valahiei până acum*, a apărut în 1844 în revista *Propășirea*, editată de Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri. Despre ea Nicolae lorga a spus că este „un minunat capitol de istorie, care n-ar sta tocmai rău nici sub condeiul unui istoric de azi”.

În 1848 a participat la două revoluții, în Franța și în Principate (Fig. 3, ilustrată maximă cu marca poștală 120 de ani de la *Revoluția din 1848*, emisă la 25 iulie 1968, obliterată cu ștampila de *Prima zi a emisiunii*). A fost două zile chiar ministru de externe și secretar de stat al guvernului revoluționar provizoriu. Tot atunci i s-a născut și singurul fiu, Bonifaciu Florescu, dintr-o relație cu Luxița Florescu, fiica marelui agă lordache Florescu, cu care însă nu s-a căsătorit. Însă Imperiul Otoman a stopat revoluția, iar Bălcescu a fugit în Transilvania, de unde a fost expulzat de habsburgi. S-a implicat mediator și în revoluția maghiară a lui Lajos Kossuth

și cea transilvăneană a lui Avram Iancu, din 1849. Și această revoluție a fost înfrântă, de către trupele habsburgice și ruse.

Ca istoric este autorul unei renumite sinteze - *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul* -, începută în 1846, care l-a impus pe Mihai Viteazul în canonul național. Însă această sinteză, care i-a adus și faima, a fost publicată postum, întâi între 1861-1863 în serial în *Revista română* și în 1877 într-un volum îngrijit de Al.I. Odobescu.

A făcut parte - atât ca membru, cât și în conducere - din multe societăți precum *Societatea literară* (1843), *Asociația literară* (1845-1847), *Societatea studenților români* (Paris, 1845), *Jurnalea română* (1851) ș.a. Dar și în multe comitete de reviste, ca *Magazin istoric pentru Dacia*, *La Tribune des Peuples*, *România viitoare* ș.a.

Supranumit „întemeietorul istoriografiei moderne”, Nicolae Bălcescu a murit de tuberculoză la vârsta de 33 de ani, în 29 noiembrie 1852, la Palermo, Sicilia, în condiții mizere, uitat de toți și părăsit (Fig. 4, Mi #1413-1414). În noiembrie și-a făcut testamentul și a chemat un preot de la biserica greacă să îl împărtășească. Avera sa s-a rezumat la 30 de franci, îmbrăcăminte, cărți și manuscrise. Deși mormântul lui este incert și a rămas necunoscut până astăzi, Bălcescu a fost înmormântat în groapa săracilor din Palermo.

Postum Nicolae Bălcescu a făcut și subiectul unor lucrări literare, precum: *Bălcescu* de Camil Petrescu (piesă de teatru, 1948), *Lu-bită lui Bălcescu* de George Călinescu (nuvelă, 1949), *Bălcescu* (poem, 1949), *Un om între oameni* de Camil Petrescu (roman neterminat, 1953-1957).

A fost omagiat prin (re)denumirea, cu numele lui, a mai multor străzi (Fig. 5, București - Bd. Nicolae Bălcescu; Fig. 6, Sibiu - carte poștală ilustrată), școli, licee (Fig. 7, Craiova - Colegiul popular „Nicolae Bălcescu”) și localități (Fig. 8, comuna N. BĂLCESCU - JUD. VILCEA), dar și prin emiterea de bancnote cu chipul său, pe valoarea nominală de 1.000 lei (1950) - Fig. 9 și 100 lei (1952 și 1966), atât de po-

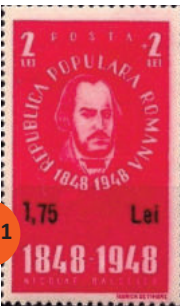

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

La împlinirea a două secole de la nașterea sa, Nicolae Bălcescu a fost un personaj meteoric în istoria

românilor, dar cu un puternic impact, ale cărui vițiuni și scrieri dăinuiesc și astăzi.

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 9

Fig. 8

Fig. 10

Ștampilele „PREȚ ...”

urmă de la pagina 19
reședința regiunii. Așa s-ar putea explica de ce CPI cu aceeași ilustrație au supratipare diferite (după locul în care au fost ștampilate). În Fig. 8, Fig. 9 și Fig. 10 sunt prezentate câte două CPI „Palatul Culturii - Ploiești”, „Casa Pionierilor Ploiești” și respectiv „Vedere Slănic Prahova” având aplicate pe ele ștampile cu noul preț de vânzare diferite.

De asemenea, după efectuarea ștampilării într-o localitate, ștampilurile erau trimise pentru ștampilare într-o altă localitate. Așa s-ar putea explica CPI din localități diferite, dar cu aceleași ștampile. În Fig. 11 sunt prezentate două CPI „Vedere din Lacul Ursu” și „Promenadă la izvoarele de cură - Slănic Moldova”, având aplicate pe ele ștampile cu noul preț de vânzare foarte asemănătoare sau chiar aceleași.

Ștampilele aplicate sunt asemănătoare pentru toate CPI și sunt formate dintr-un dreptunghi (59-64 x 26-29,5 mm), în care se află textul pe trei rânduri „**PREȚ NOU DE VÂNZARE / 30 / B A N I**” sau „**PREȚ NOU DE VÂNZARE / 30 / B A N I**”. Înălțimea literelor de pe primul rând este de 3-5,75 mm.

Ștampilele au fost aplicate cu tuș negru, roșu și violet (rar) și nuanțelor lor.

Majoritatea ștampilelor au fost aplicate defectuos, fiind incomplete.

► **echoes** ► **ecouri** ► **échos**

16/5/2019 7:52AM

Bună,

Foarte interesant și bogat nr. 2(53)/2019 al revistei! Mi-au plăcut articolele despre Transnistria (remarcabil!), întregurile poștale (felicitări!) și cenzura română de la Tisza-Füred (foarte interesant).
Toate cele bune,

Dr. Cristian Andrei Scaiceanu

► **erată** ► **erată** ► **erată**

► Revista nr. 1(52)/2019, p. 28 subsol, ultimul rând, în loc de 2(53), **martie - aprilie 2019, cop 4 se va citi 1(52), ianuarie - februarie, 2019, cop 2**

► Revista nr. 2(53)/2019, p. 31, primul material, ultimul rând, se elimină textul (**față de 16 BANI**).

O piatră de hotar

urmare de pe coperta 1

Datorită articolelor bilingve, în special în română - engleză, revista s-a distribuit îndeosebi în Uniunea Europeană și SUA.

Am deschis revista, în urmă cu 10 ani, cu un articol de maximafilie semnat de av. L. Iancovici și o închidem cu un regal de maximafilie, ce va fi postat în numărul următor, semnat de același av. Leon Iancovici. Îți mulțumim Leon!

Mulțumim în aceeași măsură și celor mai prolifici autori (menționați în ordine alfabetică): Dumitru F. Dumitru, dr. Dan Simion Grecu, ing. Călin Marinescu, Florin Patapie - Raicu, ing. Emanoil Alexandru Săvoiu, dr. Cristian Andrei Scăiceanu.

Revista philatelica.ro a fost distinsă în competițiile filatelice de profil cu următoarele medalii: AUR (expoziția națională de literatură filatelice BUCUREȘTI 2016), Vermeil (expoziția internațională de literatură filatelice IPHLA 2012 și expoziția filatelice internațională HUNFILA 2017), Argint Mare (expoziția filatelice națională LII-BRAFILA 2011).

Iată că, după cei peste 10 ani de la apariția revistei, am atins o piatră de hotar.

Rămân de actualitate cuvintele dr. Valeriu S. Neaga consemnate în urmă cu 35 de ani: "În tentativa de a considera dreptul nostru la existență, în marea familie a filateliei, trebuie să evităm două pericole: în domeniul acțiunii - **indulgența**; în domeniul idealului - **descurajarea**. Oricât de mari ar fi greutățile, noi trebuie să activăm! Oricât de mici ar fi rezultatele, noi trebuie să sperăm!"

Noi am activat în filatelia românescă, și nu numai, am și sperat.

Spiritul revistei cu care cititorii noștri s-au obișnuit va continua sub un alt editor, într-un alt format și probabil sub un alt nume.

Cei interesați pot consulta colecția revistei la Biblioteca Națională a României, la alte cinci biblioteci din România și la Biblioteca Filatelice din München (Germania) sau accesând adresa <http://philatelica.ro/revista.html>.

Dan N. DOBRESCU,
László KÁLLAI,
Coriolan CHIRICHEȘ,
Gilda ROȘCA

Revers carte poștală ilustrată personalizată, realizată prin serviciul

MyPostcard al Poștei române -

<https://www.posta-romana.ro/mypostcard.html>

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt

Redactorul-șef al revistei philatelica.ro, dl. **László Kállai** a fost acceptat prin vot unanim ca membru al Magyar Filatéliai Tudományos Társaság - MAFITT (Societatea Științifică Filatelice Maghiară). MAFITT este o organizație cu caracter internațional, având membrii somațiști ale filateliei din Austria, Suedia, Marea Britanie, SUA, Slovacia, Germania, Olanda,

Franta, Cehia, Elveția ori Ungaria. MAFITT a luat ființă în 1989 și are ca scop susținerea cercetării în domeniul istoriei poștale și filatelice maghiare. László Kállai este singurul membru MAFITT cu drepuri depline din România. Dl. László Kállai urmează ca în primăvara anului viitor să susțină o disertație inaugurală, având ca temă emisiunile de ocupație din Transilvania.

► schimb filatelic ► cumpărare ► vânzare

► Colecționar, strâng mărci poștale din Andora (franceză și spaniolă), Malta, Pribaltica, Ungaria și Albania, orice perioadă, după contact prealabil la tel. 0746 073 781 (mobil) sau 0332 426 425 (fix), Budeanu Neculai.

► Caut scrisoare sau fragment având aplicată stampila ocazională IXème Congres International

de Medicine et de Pharmacie Militaires, București 1937, computerstamps@yahoo.ro.

► Caut literatură referitoare la emisiunea Ziariști-1920-Újságírók. Mă interesează articole și materiale referitoare la Congresul Ziariștilor din Transilvania și Banat, respectiv Ottó Ámon. Contact: office@stampland.net

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: computerstamps@yahoo.ro

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Traduceri: Gilda ROȘCA, Dan N. DOBRESCU

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

depeșă telegrafică

Stafia Jassy

Nr. 1690
463

Cuvinte 14

DEPEȘA TELEGRAFICĂ.

Prezentată la Roman în fața 18 la ora 12 m. amicală-af

Scutită la Jassy în fața 18 la ora 12 m. amicală-af

Notiția Stației

6/5 1862

Curtii Spetabile

Proiectul cu frate
hemerziești pentru
pământul din Cartierul
am trimis astăzi
la apolonia acestu
Curtii. Stăvnicuța
X - Mădălaș Punct
Conferența originală

Tip. No. 3

6/5/1862, Roman până la stația Jassy
203x323 mm, Tip. Telegr. No. 2.

Pagină consemnată de ing. Emanoil SĂVOIU

Stafia Roman

Nr. 489

Cuvinte 27

DEPEȘA TELEGRAFICĂ

Prezentată la Botoșani în fața 18 la ora 12 m. amicală

Scutită la Roman în fața 18 la ora 12 m. amicală

Notiția Stației

6/5 1862

Proiectul cu frate
hemerziești pentru
pământul din Cartierul
am trimis astăzi
la apolonia acestu
Curtii. Stăvnicuța
X - Mădălaș Punct
Conferența originală

Tip. No. 4

15/5/1863, Botoșeni până la stația Roman
211x310 mm, Tip. telegr. No. 4.

Stafia Roman

Nr. 490
230

Cuvinte 14

DEPEȘA TELEGRAFICĂ

Prezentată la Jassy în fața 18 la ora 12 m. amicală

Scutită la Roman în fața 18 la ora 12 m. amicală

Notiția Stației

6/5 1862

Proiectul cu frate
hemerziești pentru
pământul din Cartierul
am trimis astăzi
la apolonia acestu
Curtii. Stăvnicuța
X - Mădălaș Punct
Conferența originală

Tip. No. 3

22/8/1863, Jassy până la stația Roman
211x333 mm, Telegr. No. 2

Stafia Roman

Nr. 499
279

Cuvinte 27

DEPEȘA TELEGRAFICĂ

Prezentată la Botoșani în fața 18 la ora 12 m. amicală

Scutită la Roman în fața 18 la ora 12 m. amicală

Notiția Stației

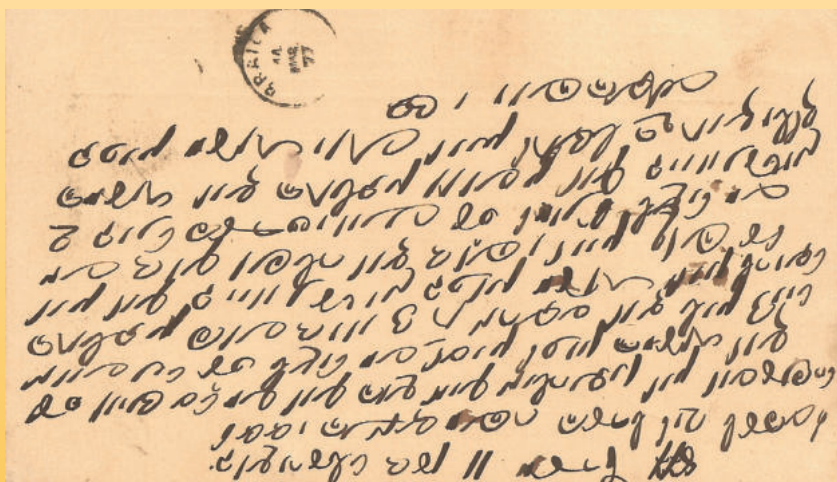
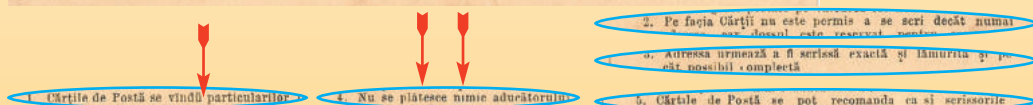
6/5 1862

Proiectul cu frate
hemerziești pentru
pământul din Cartierul
am trimis astăzi
la apolonia acestu
Curtii. Stăvnicuța
X - Mădălaș Punct
Conferența originală

Tip. No. 4

5/10/1864, București până la stația Roman
2081x328 mm, Telegr. No. 4

a postal card sent by post, from the 5th issue,
without printed stamp

Above we present the PC 11 postal card ¹ [vîndu particularilor instead of *Vendu Particularilor* (Par. 1) and *plătesc* instead of *plăteste* (Par. 4)], **without printed stamp**, sent from BUCURESCI 12 MAR 77 to BRAILA 14 MAR 77.

Characteristics: Instruction paragraph - second type of format A (type: D and P - *Table no. 1* ²). Ornament (type X) ³. Small size (6x6 mm) for D (French script font). The distance between the first and last dotted line is 29.5 mm (type c). The vertical separation line from instruction paragraph (type II) ⁴. Size: 148x88 mm.

It should be mentioned that it also shows the following varieties *:

- c. **Type D**, c4. Ornament (type X), small D, Par. 4 - *nimic* for *nimicu*.

PC 11I. Without 5 BANI blue printed stamp on buff cb. f.p. f.p.

Emanoil Alexandru SĂVOIU, eng

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 33

² *Ibidem*, p. 16

³ *Ibidem*, p. 14

⁴ *Ibidem*, p. 15